Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

# VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 174 — 1930 | Perjantaina, heinäk. 25 p:nä — Friday, July 25 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

## Lakkoliike laajenee nopeasti Ranskan perusteollisuuksissa

### Kuusikymmentätuhatta työläistä on lakossa Ranskan pohjoisilla teollisuusseuduilla

PARIISI, Ranska, heinäk. 24. — Ranskan sisäisen tilanteen kiristyessä ja luokkataistelun kärjistyessä on ainoret joukkolakot muodostumassa yleispäiväisiksi ilmiöiksi, juuri tällä kertaa Ranskan pohjoisilla teollisuusalueilla riehuen laaja lakko, joka käsittää noin 60,000 työläistä tekstiili ja metalliteollisuuksissa.

Lakko puhkesi Ranskan uuden yhteiskunnallisen vakuutussuunnitelman toteuttamishankkeen yhteydes. Ja tämän hankkeen ollessa suoraanisena hyökkäyksenä työläisten elintasoa vastaan. Sen sijaan, että työnantajat ja hallitus olisivat raivostuneet tämän, järjestettiin se pohjalle, jolloin työläisten palkoista pidennettiin osuus tämän hankkeen rahastamiseksi. Lakkolaisten vaatimuksena on, että työnantajien on rahastettava koko hanke eli työläisten palkkoja korotettava niin paljon, että korotus peittää vakuutusmaksun ja myös sisältää palkanko. korotuksen nykyisestä palkkataksasta.

Virkavalta on tavanmukaisesti voimansa saattanut liikkeelle lakkoalueelle tukahduttaakseen lakkolaisten toiminnan ja tehdäkseen mahdolliseksi lakonrikkureiden käytön. Siitä huolimatta, että työttömyystilanne on perin vakava ovat automo. ja terästehtaiden paroonit kohdanneet huomattavasti vaikeuksia lakkureiden hankinnassa. Lakkovartiointi on poliisihirmuvallasta huolimatta ehjää ja lakkolaisten keskuudessa elää todellakin taisteleva hengen.

Sisäinen tilanne Ranskassa on keskittymässä alati uhkaavammaksi lakkolaisten jättiläislakkojen tullessa ratkaisemmiksi, työläisten entistä suuremmissa joukoissa tullessa pakotetuiksi taistelutielle kurjistuvien työolojensa tähteitten ja palkkojen alenemisen vuoksi.

## Neuvostoliiton kauppatoimisto tutkittavana

### FASCISTINEN FISHIN KOMITEA JULKEASTI TEKEE KOMMUNISTIVASTAISTA TYÖTAAN

NEW YORK, heinäk. 24. — Yhdysvalloissa toimiva Neuvostoliiton kauppatoimisto Amtorgin presidentti Peter A. Bogdanov ja varapresidentti John Ohsol olivat eilen Hamilton Fish'in johtaman kongressin tutkijakomitean kuulusteltavina toimistoa vastaan nostettujen syytösten johdosta, että se olisi kommunistisen propagandatyön keskus ja sen rahastaja Yhdysvalloissa.

Molemmat virkailijat selostivat, että vaikka Amtorgia, mikä on yhdysvaltalainen korporatsioni, johtaakin Neuvostohallitus, on se ainoastaan puhtaasti kaupallinen toimisto, eikä sillä ole mitään yhteyttä kommunistisen tai muun poliittisen toiminnan kanssa. Bogdanov myönsi, että hän on ottanut jo useamman vuoden ajan osaa vallankumouksselliseen toimintaan, mutta Yhdysvalloissa tot. mivansa vain kauppamiehenä.

Vara-presidentti Ohsol selosti, että Amtorgissa on 16,000 osaketta, ja että Bogdanov huolehtii näistä Neuvostoliiton ulkomaakauppapankin trustiisina, niin että Neuvostohallitus johtaa kauppatoimistoa valtiokauppansa kauta.

## Turkkilaiset surmanneet tuhansia kapinallisia kurdeja

VIENI, Itävalta, heinäk. 24. — Kolme tuhatta kurdestanilaista on tähän mennessä surmautunut ankarassa taistelussaan turkkilaista ylivaltaa vastaan, näin kertovat tänne saapuneet puolivirallisen turkkilaisen "Milliet" lehden tiedonannot.

Verisiä taisteluja käydään pitkin Ararat vuoren rinteitä ja hyljätyn Van-järven luona. Lehti myöntää, että tilanne on yht ävakava kuin kurdestanien v. 1925 kapinan aikana.

Ensimäisen kerran jälkeen maailman sodan sotilaslentokoneet heittelevät pommeja Araratin vuorelle. Ei ainoastaan turkkilaiset käytä lentokoneita, vaan myöskin kurdestanit ovat turkkilaisten suureksi hämmästykseksi saaneet lentokoneita ja vastaavat niillä toisten hyökkäyksiin. Tämä on ensimäinen kerta, kun kapinalliset heimolaiset ovat saaneet sotilaslentokoneita ja turkkilaiset uskovat heidän saaneen niitä Persialta.

Turkkilaisten joukkojen komentaja, Salih Pasha, on 12,000 miehisen armeijan johdossa. Kurdestanit piilottelevat Araratin rotkoissa ja kuiluissa, eikä turkkilaiset kykene heitä kukistamaan, vaan vaativat lisää joukkoja. Kurdestanien johdossa ilmoitetaan olevan entinen turkkilainen upseeri, Maj. Mahmoud. Kurdestanien puolella sanotaan olevan myös yksi entinen turkkilainen sotaväen osasto.

## Protesti Suomen terroria vastaan New Yorkissa

### SUURET TYÖLÄISJOUKOT KOKOONTUNEET SUOMEN KONSULAATIN EDUSTALLE MIELENOSOTUKSEEN FASCISTIHIRMUVALTAA VASTAAN

Toverilehti Eteenpäin kertoo seuraavaa:

Kommunistipuolue jälleen osoitti että se on ainoa puolue, joka ajaa työläisten asiaa ja saa myöskin proletaariset ainekset liikkeelle. Viime lauantaiksi klo 11:45 oli se kutsunut katumielenosoituksen koolle Suomen konsulaatin edustalle New Yorkissa protesteeraamaan Suomen fascisti. terroria vastaan. Kutsua oli noudattanut laajat työläisjoukot. Paljoa ennen määräaikaa alkoi työläisjoukkoja kerääntymään kokouspaikalle ja lähikatujen nurkkauksiin. Kokous alkoi 10 min. yli 12 jota poliisit eivät erikoisemmin lähteneet häiritsemään.

Kokouksen avasi puolueen puolesta I. L. D. New Yorkin piirin sihteeri, toveri Sam Nessin selostaen kuulijoille kokouksen tarkoituksen.

Toveri Nessin esitti ensimäiseksi puhujaksi Kommunistipuolueen puolesta toveri Winter'in joka selosti nykyistä kapitalismin kriisiä jonka ulospääsytlenä on ainoastaan sota. Seuraavana puhui Hj. Sankari engl lanninkielellä selostaen Suomen fascistien konnantöitä yksityiskohtaisesti, kuinka siellä työläisiä ryöstetään, murhataan ja vangitaan, jotka roistontyöt ovat yhtenä lenkkinä maailman imperialismin sodan provoseeraamisessa Neuvosto-Venäjää vastaan. Tummaihoinen nuori tov. Dougherty, edustaen American Anti-Imperialism League'ta lyhyessä ja voimakkaassa puheessaan kehoitti työläisiä taisteluun koko maailmaa käsittävää fascismiterroria vastaan.

**Suomen terori osa sotavalmisteluista**

Toveri Matti Tenhunen englanninkielisessä puheessaan selosti Suomen tilannetta nins sitä tahtien jolloin Venäjän bolshevikihallitus sille myönsi itsenäisyyden, selittäen kansalaissodan aikuiset ja sen jälkeiset ajat. Miten se on ollut yhtämittaista hyökkäystä Suomen vallankumouksellista työväestöä vastaan. Joten asiallisesti koko Suomen itsenäisyyden oloaikana on vallinnut fascistiterrori, jota on ollut verhoamassa heikko parlamentarismin välhekaapu. Nyt Suomen vararikon sen taloutta kiristäessä, porvaristo on heittänyt tuonkin vähäisen laillisuusrievun sivuun ja astunut avoimen rosvouksen, mielivallan ja murhauksen tielle, tarkoituksella tuhota Suomen vallankumouksellinen työväenliike, tämän kautta provoseeratakseen sodan Neuvostoliittoa vastaan.

**Poliisihurtat myös liikkeellä joukoissa**

Matti Wick'in puhe sisälsi voimakkaan vetoomuksen tämän maan suomalaisille työläisille vetää rajat selvjksi tässä maassa oleviin ja toimiviin suomalaisiin lahtarejhin nähden.

Kokous lopetettiin laulamalla kan. sainvälinen.

Suomen konsuli oli turvakseen kutsunut satoihin nousevan poliisiarmeijan, joista noin 40-50 oli sijoitettuna konsulaatin huoneustoon. Mahdollisesti Suomen konsuli ajatteli että työläiset tulevat kyyditsemään häntä samalla tavalla kuin fasclstit kyyditsevät Suomessa työläisiä kuolemankorpiin.

## Yhdysvaltain merivarustelu yhä kühtyy

### LÄHES BILJOONA DOLLARIA TULLAAN KULUTTAMAAN SEURAAVAN KUUDEN VUODEN AIKANA

WASHINGTON, D. C., heinäk. 23. — Yhdysvaltain laivaston yleisneuvosto alkoi tänään käsittelemään perusteellista kuusi-vuotisohjelmaa, minkä mukaan Yhdysvaltain laivaston rakentamiseen tullaan kuluttamaan tällä aikaa lähes biljoona dollaria äskettäin hyväksytyn Lontoon laivastosopimuksen mukaan.

Laivastosopimuksen yleiset kohdat ovat olleet käsittelyn alaisina jo useamman kuukauden ajan, mutta vasta tänään aloitettiin rakennusohjelman varsinainen konkreettinen käsittely.

Josko virasto tulee suosittelemaan sopimuksen myöntämän korkeimman tonnimäärän rakentamista, ei oltu päätetty. Jotkut viraston jäsenet ja muut laivastovirkailijat ovat sanoneet, että sellainen rakennusohjelma saattaisi maan epäsuosiolliseen asemaan seuraavassa "rajoittamiskonferenssissa", koska Yhdysvalloilla ei olisi mitään rakentamattomia laivoja, joista tarvitseisi neuvotella.

Toinen riidanalainen kysymys mistä virastossa neuvoteltiin oli, tulisiko sen suositella sopimuksen myöntämän korkeimman määrän, 16 kuuden-tuuman tykin risteilijän rakentamista tai ehdotetaanko tämän luokan ristellijöiden rakentamista supistettavaksi, että voitaisiin ehdottaa rakennettavaksi korkein sopimuksen myöntämä määrä 8-tuuman risteilijöitä.

## Yhdysvaltain kommunistitutkijat tunkevat kesäleireille

### Saivat osakseen asiaankuuluvan vastaanoton työläisten taholta

NEWBURGH, N. Y., heinäk. 23. — Fishin kommunismia tutkiva komitea vieraili eilen kahdella kommunistien kesäleirillä ja ensimäisen kerran vasta joutui tekemisiin ainesten kanssa, joita heidän pitää tutkia. Komitea hajaantui kahtia, yhden osan mennessä Camp Nitgedaigetiin ja toisen Camp Unityyn.

Kummallakin leirillä komitea sai arvonsa mukaisen vastaanoton. Kesäleirillä olijat kokoontuivat yhteen, lauloivat ensitöikseen "Kansainvälisen" komitean jäsenille ja senjälkeen kaikille kesäleirillä olijoille esitettiin komitea "Fascisti Fishin tutkijakomiteana". Camp Nitgedaigetissa pidettiin komitean jäsenille "tervehdyspuheita". Richard B. Mooren ja Jack Perellan toimesta, jotka kumpainenkin selvittivät kuulijoille, mikä on Fishin komitea ja yksimielisesti hyväksyttiin protesti komiteaa vastaan. Joukko huusi "Eläköön Neuvostoliitto! Alas Fishin komitea! Alas Levyn ja Conzalesin kapitalistiset murhaajat!" Moore lausui puhuessaan komitealle seuraavaa:

"Te voitte tutkia, te voitte murhatakin työläisiä, mutta te ette voi milloinkaan tuhota kommunistipuoluetta". Vielä puhuivat useat muut työläiset samassa äänilajissa ja kongressimiesparat elvät olkein tiennet mitä tehdä, he olivat kuin olisivat saaneet auringon piston.

## Kaivosmies surmautunut Creightonissa

### KAIVOSONNETTOMUUDET LISÄÄVAT HUIKEAN KORKEATA UHRISATOA INCON VOITTOJEN HYVÄKSI

CREIGHTON MINE, heinäk. 23. — (Omalta kirjeenvaihtajalta) — Täällä tapahtui tänään kauhea onnettomuus kaivannossa, jonka uhriksi joutui yksi jugoslavialainen Majk Lukonc-niminen mies. Hän oli työskennellyt 33:lla (asanteella 34:n kaivosonkalossa (stoopissa) laittaen pylväitä, jotka kannattavat irtokiviä, jolloin yksi suuri irtokivi putosi hänen päälleen katkaisten pään polkki sekä ruhjoen toisen jalan, kuoleman seuratessa välittömästi. Vainaja oli noin 24 v. ikäinen ja naimaton.

## Tuhansia surmautui Italian maanjäristysten tehdessä tuhoja laajalla alueella

### Surmansa saaneiden lukumäärä arvioidaan 3,600:ksi — Kymmeniä tuhansia koditтomana ja ruhjoutuneena

NEAPPELI, heinäk. 23. — Tähän iltaan asti tehtyjen laskelmien mukaan on saatu selville, että maanjäristyksen tuottamassa onnettomuudessa on surmautunut ainakin 3,600 ihmistä noin kymmenessä tuhoutuneessa kaupungissa. Yksistään Villanovan kaupungissa arvioidaan kuolleiden lukumäärä 2,000:ksi.

Hallituksen virallisten numeroiden mukaan on luokkaantuneiden lukumäärä ainakin 5,000 ja koditтomiksi joutuneiden kymmenkertaisesti tuo lukumäärä. Melfi, kuuluisa historiallinen kaupunki, mikä sijaitsee sammuneen Vulture-tulivuoren huipulla, on melkein kokonaan tuhoutunut. Siellä on kuollut 180 ihmistä. Melfin tiellä on useita tunneleita, jotka särkyivät, joten niiden korjaaminen ottaa jonkun aikaa.

Suurin osa tuhosta eniten kärsineistä kaupungeista on vuoristossa, kaukana huvimatkailijain poluilta ja niihin on huono liikenneyhteys, sillä valtamaantiet ovat vuoristossa huonossa kunnossa. Tämän vuoksi et kaikilta seuduilta ole saatukaan vielä täydellisen tarkkaa tilastoa onnettomuuksista.

Maanjäristys hämmästytti koko Italiaan. Se oli pahin järistys jälkeen Messinan maanjäristyksen v. 1903. Ensimäinen jyräys tuntui kello 1.06 yöllä ja se oli niin hirvittävän ankara, että Neappelissa kuoli ihmisiä pelkästä säikähdyksestä. Sen yhteydessä kulki ankara ukkosmyrsky kautta koko tuhoalueen.

Tuhoalue ulottuu Tyrrhenin merestä Adrian mereen, mutta rannikkoseudulla ei järistys ollut yhtä hirvittävä kuin vuoristossa, missä se jätti hirveintä jälkeä.

Maanjäristyksen ensimäinen jälkivaikutus tuntui tässä kaupungissa tänä iltana, kun viranomaiset suikivat kymmeniä tehtailta, joiden seinät olivat särkyneet. Tuhansia työläisiä joutui tämän vuoksi työttömiksi.

Rionnerossa surmautui vähintään 20 ihmistä ja 1,000 taloa tuhoutui. San Sossio Baronlassa surmautui 14 ja 100 loukkaantui. Rapollossa surmautui 20 ja 30 loukkaantui.

## Kirvesmiesten lakko alkanut Quebecissä

### EIVÄT HYVÄKSY PALKAN-ALENNUSHANKKEITA

QUEBEC, heinäk. 23. — Hotel Dieu sairaalan lisärakennuksella työskentelevät 45 kirvesmiestä lakkoutui eilen. Työläiset selostavat urakoitsijan tahtoneen alentaa heidän palkkaansa ja samanaikaisesti lisättä työaikaa ilman lisämaksua.

Työmiehet ilmoittivat urakoitsijalle maanantaina, lopetettuaan päivän työnsä, että he eivät suostu hänen tekemiinsä muutoksiin työsopimuksessa. Urakoitsija ilmoitti ellen aamulla miehille, että näiden on joko suostuttava ehtoihin tai "kuitattava" ja miehet poistuivat työmaalta, julistaen työmaan lakkotilaan.

## Neuvostoliitto protesteeraa valko-Suomelle

### Panee paheksumislauseensa turkeistä rajarikkomuksista

MOSKOVA, heinäk. 23. — Neuvostohallituksen edustaja on jättänyt Suomen hallitukselle nootin, jossa protesteeraatan jokapäiväisiksi käyneitä rajarikkomuksia vastaan. Vastoin kansainvälisiä sopimuksia Suomen fascistit kuljettavat kommunisteja N-liiton rajalle ja pakottavat heidät kulkemaan rajan yli Neuvostoliiton puolelle, välittämättä mitään rajan yllkulkulupien hankinnasta. Protestissa vaaditaan, että Suomen hallituksen on estettävä mainitumlaiset menettelyt ja rangaistava siihen itsensä syyllisiksi tehneet henkilöt.

## Poliisitoimet ulottuvat ilmaan saakka

GRAND ISLAND, Neb. — Benjamin Wolfe tulee olemaan maailman ensimäinen poliisipäällikkö ilmassa. Hän astuu toimeensa syysk. 1 päivä.

Wolfe tulee tavattoman täydellisesti varustetulta vastaanottoasemalta hallitsemaan Yhdysvaltain kauppaviraston puolesta 20,000 väkilityasemaa ympäri maailman, suojellen miljoonia kuuntelijoita määrätyn pituusaaltojärjestelmän voi. maan asettamisen aiheuttamalta häiriöltä.

Laivastovirasto valmisti kaikki suunnitelmat mainittua asemaa varten. Rakennus on 85x75 jalkaa laaja, siihen sijoitetaan vastaanottajat, generatorit, patterit ja henkilökunnan asunnot, näiden joukossa tulee olemaan m.m. 30 sähköinsinöörlä. Että asema oli suojattu kaikelta häiriöltä, on sähkö- ja puhelinlangat asetettu maan alle. Tasaisen lämpömäärän säilyttämiseksi on seinät tehty erikoisesti sitä varten.

## Rautatiet alkavat kontrolloimaan Canadan ilmailuakin

VANCOUVER, heinäk. 23. — Canadan kansallisten rautateiden presidentti, Sir Henry Thornton selosti täällä, että C.P.R. ja C.N.R. ovat kumpikin hankkineet osuuden itselleen sekä Western Canada Airways-yhtiössä, että Canada Airways-yhtiössä, mikä on idän suurin ilmailuyhtymä.

Sir Henry myönsi, että tällä rautateiden toimenpiteellä on huomattava merkitys, ilmaisten liikenteen uuden suunnan läheisessä tulevaisuudessa.

Winnipeg, heinäk. 23. — James A. Richardsonin, Western Canada Airways-liikkeen omistajan antaman selostuksen mukaan tullaan Canadan ilmailuliikennettä kehittämään tulevaisuudessa molempien Canadan mantereen poikki kulkevien rautateiden kanssa. Hän vahvisti Sir Henryn selostuksen, että C.N.R. ja C.P.R. astuvat ilmailun alalle.

## Ylioppilaat sotajalalla Peruviassa

QUAYAQUIL, Ecuador, heinäk. 24. — Limasta saapuneet matkustajat kertovat siellä olleen ylioppilaiden mielenosoituksen, mikä päättyi 20 ylioppilaan vangitsemiseen ja yliopiston sulkemiseen 8 päiväksi.

Suurin määrä vangitsemisia toimitettiin heinäkuun 7 päivänä, kun Peruvian pääkaupungissa olevan San Marosin yliopiston 300 oppilasta kokoontui ja hyväksyi myötätuntoisuuslauselman lähetettäväksi Bolivian ylioppilaille, jotka avustivat Bolivian vallankumousta viime kuussa.

Poliisit hajoittivat ylioppilaat näiden marssiessa yliopistolta Bolivian lähetystöön, ja vangitsivat viisi oppilasta. Toiset menivät Bolivian lähetystöön ja antoivat kirjelmän ministerille, joka lupasi toimittaa sen perille. Senjälkeen kun oppilaat marssivat pois lähetystötalolta, vangitsivat poliisit lisää oppilaita. Liman lehdet eivät ole maininneet tästä tapauksesta mitään. Ulospäin menevät tiedot on sensuroitu.

## Tullisota ulottuu Palestiinaan asti

JERUSALEM, heinäk. 23. — Juutalainen tiedonantotoimisto ilmoittaa, että hallitus päätti ellen neljällä tärkeällä toimenpiteellä "avustaa" farmareiden asemaa.

Vehnäjauhoille asetettiin 50 pros. tullikorotus, mannaryynien maahan tuonti astettiin vakituisen kauppa. ja teollisuuskomitean valvoman lupakirjajärjestelmän alaiseksi, puhdistetun olivöljyn maahan tuonti kielletään siksi kunnes toisin määrätään ja sesamin siemenille palautettiin jälleen tulli.

## Maataloustuotteiden tuonti Canadaan kasvaa

OTTAWA, heinäk. 24. — Dominion tilastoviraston julkasemien numeroiden mukaan on voita tuotu kesäkuun aikana Canadaan 2,855,415 paunaa, $771,859 edestä. Toukokuussa tuotiin 2,952,367 paunaa, eli $904,749 arvosta. Edellisestä summasta 2,852,529 paunaa tuotiin Uudesta Seelannista, tuontien arvo ollen $770,623.

Kesäkuussa päättyneen 12 kuukauden sisällä tuotiin Canadaan 44,859,060 paunaa voita, $15,038,294 arvosta. Kesäkuun 30 päivä 1929 päättyneen 12 kuukauden aikana tuotiin 28,724,129 paunaa, $10,198,767 arvosta.

Kananmunien tuonti laski kesäkuussa 7,194 tusinaan, arvoltaan $2,709, verrattuna 28,054 tusinaan, arvoltaan $10,446, toukokuussa. Tätä kastuksen alaisen 12 kuukauden aikana tuotiin kananmunia kaikkiaan 2,911,734 tusinaa, $961,488 arvosta, verrattuna 1,109,863 tusinaan, $386,755 arvosta, mikä oli edellisen vuoden kokonaistuonti.

Juustoa tuotiin kesäkuussa 164,854 paunaa, $39,974 edestä, toukokuussa 253,397 paunaa, $70,355 edestä. Kesäkuun 30 päivä päättyneen 12 kuukauden aikana tuotiin kaikkiaan 2,109,750 paunaa, $618,195 edestä, mikä osoitti vähäistä nousua, verrattuna edellisen vuoden kokonaistuontiin, mikä oli 2,053,382 paunaa.

## Irlannin liikennetyöläiset saavuttaneet voiton

DUBLIN, heinäk. 22. — Hallituksen välintulon kautta saatiin täällä vältettyä yleislakko, minkä piti alkaa puoliyön aikaan Great Southern rautateillä, mikä lakko olisi halvaannuttanut rautatieliikenteen suurimmalla osaa Irlannin vapaavaltiota. Työläisten järjestynyt voima suoranaisesti pakotti tähän ratkaisuun.

Yhdeksän tuntia kestäneen konferenssin jälkeen, mihin osallistuivat kansallisen rautatietyöläisten unionin johtokunta ja Great Southern-yhtiön ja Irish Omnibus-yhtiön edustajat, saatiin sopimus aikaan.

Sen ehtoihin sisältyy, että eroitetut rautatietyöläiset on otettava heti työhön ja Omnibus-yhtiön on tunnustettava ajureiden unio, mikä kuuluu kansalliseen rautatietyöläisten unioon.

Yleislakon uhkä johtui siitä, että Omnibus-yhtiö kieltäytyi tunnustamasta tai hyväksymästä näiden kahden union välistä yhteyttä. Kuusisataa rautatietyöläistä kieltäytyi käsittelemästä Omnibus-yhtiölle menevä tavaralähetyksiä. Rautatieyhtiö mikä on yhteydessä Omnibus-yhtiön kanssa eroitti suurim. man osan näistä työläisistä.

Patrick McGillan, sisä. ja kauppaministeri, joka sai eilen aikaan lakon siirtämisen, toimi konferenssin puheenjohtajana. Konferenssi pidettiin vapaavaltion hallituksen aloitteesta.

## Siirtolaisuus Canadaan on huimaavan suuri

OTTAWA, heinäk. 23. — Viralliset numerot osoittavat, että Canadaan tuli v. 1930 kolmen ensimäisen kuukauden aikana 21,905 siirtolaista. Myöhäisempiä virallisia numeroita ei ole saatavissa. Halifaxista on saatu sanomia, mistä saadaan tietää, että ei voivansa osallistua; toiset, kuten Yhdysvallat, Bolivia, Columbia ja Chile ovat ilmaisseet mielenkiintonsa asiaan ja pyytäneet lisää selvityksiä. Perusta, Jugoslaviasta, Guatemalasta, Uudesta Seelannista, Puolasta, Tshekkoslovakiasta, Alankomaista ja Belgiasta on lähetetty tieto, että kutsut on otettu virallisesti vastaan. Näyttelyn johtaja, Mr. Mooney, on parallaan Europassa tarkoituksella neuvotella hallitusvirkailijoiden kanssa ja antaa näille selostusta tästä suuresta canadalaisesta tilaisuudesta.

## Siirtolaisten salakuljettajat kynivät suuria tuloja

WINDSOR, heinäk. 24. — Law Shoe Wing asuisi mieluummin Canadassa kuin Yhdysvalloissa. Häntä vastaan on nostettu syytös luvattomasta maahan tuloyrityksestä.

Law vangittiin Ambassador-sillalla, kun hän yritti pettää siirtolaisvirkailijoita. William Williams, Londonista, ja Arthur Prior, Riversidesta, joutuivat vastaamaan ulkomaalaisen maahan salaakuljetamisyrityksestä. Miesten väitetään tuoneen Lawn autolla toiselle puolelle.

Law selosti, että hän maksoi v. 1924 $100 Yhdysvaltoihin pääsemisestä ja maksoi nyt $50, päästäkseen tänne takaisin, mutta ei hän päässytkään niin pienellä summalla.

## Lentäjää sakotettiin Yhdysvaltoihin lennosta

ST. PAUL, Minn., heinäk. 24. — Presidentti Hooverin sihteeri George Akersonin kirjeestä ilmeni, että presidentin virasto tulee tutkimaan syytöstä, minkä nojalla Canadan ilmailuyhdistyksen presidentille, kenraali-majuri J. J. MacBrien'ille on langetettu $500 sakko, koska hänen syytetään jättäneen ilmoittamatta saapumisestaan lentokoneella Yhdysvaltoihin.

MacBrien lensi Ottawasta Chicagoon ja sieltä St. Paulin, ilmoitettuaan sähkösanomalla edellisen kaupungin tullivirkailijoille saapumisestaan. Koska Chicago ei ole mikään virallinen maahansaapumisasema, tullivirkailijat eivät merkinneet hänen maahan tulemistaan kirjoihin.

MacBrien kertoo, että St. Paulin päästyään hän teki toisen yrityksen ilomittaa saapumisestaan, mutta paikallisen ilmailuyhdistyksen virkailijat eivät sanoneet löytävänsä tullivirkailijaa. Seuraavana päivänä tulivirkailija vei hänet virastoonsa, missä sakko määrättiin.

## Kolmen vallan sopimus allekirjoitettu

BUKAREST, heinäk. 24. — Rumania, Jugoslavia ja Unkari päässivät tänään yhteisymmärrykseen, koskien näiden maiden tuotteiden yhtenäistä myyntiä. Sopimuksen ehdot tullaan alistamaan Kansainliiton hyväksyttäväksi.

## Uusi Seelantikin korottaa tullejaan

WELLINGTON, Uusi Seelanti, heinäk. 23. — Pääministeri Forbes ilmoitti eilen parlamentissa, että maahan tuontitavaroille on asetettu uusi tariffi, mikä tuottaa valtiolle 800,000 puntaa eli lähes $4,000,000 ylimääräistä tulliveroa vuodessa.

Pääministeri selosti, että uusilla tullimaksuilla ei ole yksinomaan tarkoituksena lisätä valtion tuloja, vaan antaa valtakunnan tuotteille etuoikeutettu asema, korottamalla ulkomailta tuotujen tuotteiden tullimaksuja. Tupakille ja paperosseille on asetettu yleilisyystulli. Joillekin vaatelajeille, sukille, autoille ja gasoliinille on asetettu myöskin korotettu tulli.

## Espanjakin korottaa suojelustulleja

MADRID, heinäk. 24. — Hallitus julkaisi tänään uuden tariffitaulun, minkä mukaan tullia korotetaan useille Yhdysvaltain tuotteille, etu. päässä autoille, ompelukoneille, polkupyörille, moottoripyörille, autonkumeille, partaveitsen terille, silkille ja siankinkuille.

Tiedotuksen yhteydessä selostetaan, että tähän toimenpiteeseen on ryhdytty Espanjan rahan arvon vakiinnuttamiksi, eikä minään kostotoimenpiteenä Yhdysvaltain korotettua tullitariffia vastaan.

Polkupyörien tulli korotettiin melkein kaksinkertaisesti, iskien etupäässä Suur.Britanniaa, Ranskaa ja Saksaa.

## Viinakauppa tuotteliasta hommaa Quebecissä

QUEBEC, heinäk. 24. — Pääministeri Taschereau ilmoitti, että maa. kunnallinen ylijäämä viime viskaalivuodelta on $4,262,686 yli menojen, mikä olivat vuoden kuluessa $39,312,297. Tulot olivat $43,581,984.

Suurin tulolähde oli Quebecin väkijuomakomissioni, mikä tuotti $8,560,791. Suurin menoerä $11,345,068 meni maakunnan valtamaanteille.

Pääministeri selosti, että kesäkuussa oli lunastettu $2,500,000 bondi, mikä lankesi maksettavaksi, varat otettiin viimeisten vuosien aikana kokoontuneesta ylijäämästä. Tämän lisäksi on yksi miljoona annettu Montrealin yliopistolle. Maakunnan rahallinen asema on hyvä.

Väkijuomakomissionin voitoista annetaan yksi miljoona yleisiin hyväntekeväisyyksiin.

## Englannissa tuhoisia tulvia

WHITBY, Englanti, heinäk. 23. — Tähän mennessä tiedetään kahden ihmisen hukkuneen ja monia muita onnettomuuksia peljätään tapahtuneen pilvenpurkauksen aiheuttaman tulvan vuoksi Esk-joen laaksossa.

Täältä on lähetetty pelastusvene alueelle pelastamaan tulvan kautta piirityksreen joutuneita asukkaita. Viimeinen yhteys Sleightsin kylän kanssa, mikä on alvan tulva-alueen keskustassa, katkesi tänään puhelinlankain jouduttua epäkuntoon. Rautatieyhteys on keskeytynyt laajalla alueella, kovalla voimalla syöksyvien vesien viedessä sillat mukanaan. Ruswarplin, Sleightsiin, Rushworthiin sekä moneen muu, kun paikkaan johtaviila maanteillä on monta jalkaa vettä.

Useissa paikoin on vesi kohonnut niin korkealle, että perheiden on täytynyt kiivetä rakennusten katoille, kun eivät enään rakennusten yläkerroissakaan ole olleet turvassa.

Whitbyn yövahti varoitti tänä iltana asukkaita, että kaupungin vesivarasto kestää enään ainoastaan 48 tuntia, siltä Sleightsin sillan alla kulkevat vesijohdot ovat särkyneet.

## Englannin parlamentin "häpäiseminen" vielä esillä

LONTOO, heinäk. 23. — Parlamenttaarinen työväenpuolue ilmaisi tänään voimakkaasti paheksuvansa parlamentin jäsenen John Backettiin toimenpidettä, slepatessaan puheenjohtajan valtikan ehinäkuun 17 päivänä. Paheksuminen hyväksyttiin 90 äänellä 28 vastaan. Työväenpuolueen jäsenet kuvasivat teon saattaneen puolueen huonoon maineeseen ja häväisseen myöskin parlamenttia.

Asia raporteeratiaan työväenpuolueen kansalliselle toimeenpanevalle komitealle ja Beckettiä vaadittaan pyytämään anteeksi parlamentilta.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa ilmestymispaikka, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitse sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Tilaukset: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1052. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Tarjeavihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Anteliaitoon menneille onnentoivotukset ym. palstatuumia. — Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntotarjoilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kihlailmotukset $3.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lavmaksu kuitenkaan kella tai muistovarsyllä. — Muutaa tiedot ja osteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmettajien ja ilmoitusmestarien on, vaadittaessa, tehtävästä ilmoituksista etukäteen.

TILAUSHINNAT:
1 vk $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Omistaja ja kustantaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Jos että milloin tahansa sen vastausta ensimäisen kirjeeseenne, kirjoittakaa vaadelleen liikkeenne asian personoallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

## Lapualaisuus Canadan riistäjäluokan pelastusenkelinä

Canadan kapitalistiluokan ollessa kiristyvän kriisitilan kynsissä, työläisten vallankumouksellistumisen muodostuessa päivittäin laajemmaksi ja uhkaavammaksi tekijäksi, ovat suomalaiset lapualaisfascistit, mannerhejmiläisen verikauhapolitiikan lipunkantajat Canadassa heittämässä pelastusrenkaan canadalaiselle riistäjäluokalle, samalla kerralla kun se liittoutuu ulkosuomalaisseuran y.m. kautta osaksi Suomen raatajaluokan kuristusketjusta. Siitä huolimatta, että tämä ele ei tule tukemaan horjuvaa kapitalistista järjestelmää, vaikka se onkin osana kansainvälisestä fascismin aallosta, on se kuitenkin uutena tekijänä, mikä suuremmissa määrin pakottaa Canadan suomalaisen vallankumouksellisen työväestön tehostamaan taistelua näitä hirsipuukulttuurin "esitaistelijoita" vastaan.

Toissa iltana oli Sudburyn syrjäseuduilla kokoontunut sudburylaisten fascistien "toimeenpaneva voima" suunnittelemaan uusia hyökkäyksiä jäsenmäärän laajentamiseksi ja "kommunismin kaatamiseksi" kertakaikkiaan, kuten nämä valkoisen ristiluukomennon sankarit pyrkivät kuulemma tekemään. Tässä kokouksessaan olivat nämä ainekset selvästi laatineet suunnitelmia isäntiensä, International Nickel-yhtiön ja muitten suurriistäjien etujen turvaamiseksi. He nimittäin päättivät kohottaa keskeisenä tunnuksenaan "työpaikkojen turvaamisen valkoisille Suomen konsulaattien toiminnan kautta." Tämä ei voi merkitä muuta kuin koko valkosuomalaisen liigan toiminnan muodostaminen skäppijärjestöksi, joka tulee työskentelemään militanttisten työläisten polttamiseksi pois työpaikoista, nujertaakseen työläisten järjestäytymisen ja saattaakseen työläisjoukot entistä suuremmassa määrin yhtiöiden riiston alle näitten mielivaltaisuuden armoille. Tällä tavoin palvelee valkosuomalaisten lahtarijärjestö avoimesti riistäjien etuja koettaa harhaanjohtaa suomalaisia työläisiä pettääkseen nämä.

Suomalaisten fascistien toiminta ei ole mitään eristettyä ja kansallista hommaa, huolimatta siitä "kansallishengen" tuoksusta, mikä lemahtaa niin katkeran kalmanhajuisena proletaarien nenään, vaan ovat he hakemassa yhteyksiään kaikenkielisien fascistien keskuudessa, rakentaakseen todellakin kansainvälisen fascistisen rintaman työläisten taistelupyrkimyksiä vastaan. Parhaillaan on puhcena suomalaisten lapualaisten keskuudessa Sudburyssä jonkinlaisen "klupihuoneuston" hankkiminen yhdessä muitten kansallisuuksien fascistiainesten kanssa. Tällä tavoin ollaan sitomassa siteitä näitten eri kansallisuuksien keskuudessa toimivien fascistirenkaitten yhdistämiseksi tehoisammaksi aseeksi palvelemaan nikkeliparoonien, canadalaisen pääoman, riistoetuja.

Canadan suomalaisten työläisten, yhdessä koko Canadan työväenluokan kanssa, on tehostettava taistelua tällaisia lapualaishankkeita vastaan. Fascistien katalat aikeet ovat paljastettavat ja heitä vastaan kohdistettava voimakas hyökkäys mobilisoimalla työläisjoukot taistelurintamaan kapitalismia ja sen salakyttiä ja kätyreitä vastaan.

Suomen työväenluokan parhaimmiston ollessa parhaillaan ankaran fascistisen vainon alla, murhien, pahoinpitelyjen, kidutusten ja laittomien ja iljettävien edesottamisien, karkoittamisien y.m. ollessa päiväjärjestyksessä, lankeaa meidän osuudeksemme tällä mantereella kohottaa voimakas äänemme protestina tällaista hirmuvaltaista riehumista vastaan. Mutta yksinomaan protesteeraaminen ei riitä. Meidän suomalaisten työläisten erikoistehtävämme on toimia tämän maan suomalaisten fascistien, Suomen sianpäälläisen terrorivallan täkäläisten aseenkantajien katalaa työtä vastaan antaa armottomia proletaarisia iskuja kapitalismin mustimmille voimille. Tiivistäkäämme yhtenäinen taistelurintamamme!

## Herrat ovat olleet puheliaalla päällä

Herrat sosialidemokraatit ovat aina hyvin puheliaita, jonka avulla he koettavat nostaa omaa häntäänsä, kuinka sitä muka saadaan suuria aikaan. Niinpä ovat Amsterdamin keltaisen ammatillisen kansainvälisen kongressiin Tukholmaan t.k. 7 päivänä kokoontuneet lihavat noskepomot antaneet "haastatella" itseään ja kehuneet itsekukin omien maittensa ihanuuksia, mutta varsinkin sosialidemokratian "voittokulkua". Lainaamme tähän muutamia heidän lausuntojaan, jotka kuvastavat omalla erikoistavallaan näiden kapitalistien kätyreinä heiluvien hommia.

Suzuki, "pyöreä, ystävällinen ja luottamusta herättävä", törmää hotellin eteisessä haastattelijaan. Pyöreä herra lausuu haastattelijalle, että Japanissa on kaksi miljoonaa teollisuustyöläistä, joista 350,000 on liittynyt Japanin ammattijärjestöön. Kehuu sitten maansa oloja kaikella tavalla, mutta varsinkin sosialidemokratian saavutuksia. Haastattelija kysäisee sitten, että ovatko Japanissa kommunistit "työväenliikkeen kiusana". "Pyöreä, ystävällinen ja luottamusta herättävä" Suzuki kertoo niistä olevan suuren kiusan. Kertoo, että varsinkin työväenluokan nuoremmat ainekset liittyvät kommunisteihin, vaikka puolue työskenteleekin siellä salaisena. Älymystön radikaalisissa piireissä sanoo "pyöreä" kommunismin voittaneen huomattavasti jalansijaa. Kesken kaiken kuitenkin tulee kysymykseen, että kuinka sosialidemokraatit menestyvät parlamentissa ja kuinka paljon heillä on siellä vaikutusvaltaa. Herra "pyöreä", muutamaa hetkistä aikaisemmin kehuttuaan sosialidemokraattien saavutuksia, raapaisee päätään ja selittää, että heillä on parlamentissa kaksi (2) edustajaa ja laittomalla kommunistipuolueella yksi edustaja. Aikaisemmin oli sosdemeillä ollut neljä edustajaa.

Hyvin puhuttu herra "pyöreältä". Laillinen kapitalistien tukema puolue saa parlamenttiin kaksi edustajaa verisen terrorin alla toimivan salaisen kommunistipuolueen yhtä edustajaa vastaan. Kyllä on "saavutukset" Japaninkin noskelaisilla!

Tyypillisimpiä oli kuitenkin haastateltavien joukossa rumaniolainen sosialidemokraatti Mirescu. Hän selitti kysymykseen: "Miten te suhtaudutte äsken tapahtuneeseen monarkistiseen vallankaappaukseen?" että: "Se ei ollut mikään monarkistinen vallankaappaus. Carol pääsi valtaan rauhallisin keinoin ja työläisillä ei ole mitään häntä vastaan, koska hän on osottautunut riippumattomaksi ja koska hän noudattaa omaa poliittikaansa liberaaleista välittämättä . . ."

Niin sitä pitääkin "työväenmiehen" puhella. Mitäs sitä turhia kainostelee. Kumma, kun ei kehunut yksitoin maailmankuulua porsastelija Carolia noskelaiseksi.

Myöskin Canadan "työläisten" edustaja, joku herra John T. Forster oli antanut haastattelunsa mainitussa kongressissa. Kehui tietysti Canadan oikeaksi mallimaaksi, jossa työttömiäkin kuuluu olevan tälläkertaa vain 50,000. Miten herra Forster on saanut siinä 200,000 korvilla olevan työttömien luvun supi-tetuksi 50,000:ksi, on vaikea arvata, sillä porvarilehdet ovat tunnustaneet yksistään Torontossa olevan työttömiä 30,000. Kaipa vilkas mielikuvitus ja halu kehua tätä "mahdollisuuksien maata" oikeaksi paratiisiksi. A.F.L:n kuuluvaan ammattijärjestöön mainittu herra oli väittänyt kuuluvan 250,000 jäsentä ja saman verran katolilaisiin unioihin. Viralliset numerot, jotka nekin ovat melkoisesti liioiteltuja, sanovat kuitenkin Canadassa ammatillisiin järjestöihin kuuluvan noin 300,000 kaiken kaikkiaan. Myissakin suhteissa on herra Forster ollut humoristisella tuulella eikä vain työttömyyskysymyksessä ja ammatillisten järjestöjen jäsenmäärissä. Hän nim. leuhkaisee että parlamentissa on "työväenpuolueella" 3 edustajaa jotka "taistelevat" siellä "valtiollisen työttömyysvakuutuksen järjestämiseksi". Tavallista paksumpaa leuhkimista, eikö totta? Siinä syntyy, kuten on nähtykin, jotain "valmista", kun nämä "työn raskaan raatajat" parlamentissa puskevat "valtiollisen työttömyysvakuutuksen järjestämiseksi".

Melkein kaikki eri maitten edustajat mainitussa kongressissa ovat antaneet haastatella itseään, ollen heidän kaikkien juttunsa yhtä päättömiä kuin kolmen edellä mainitsemamme. Poimimmekin vain muutamia kohtia noista "haastatteluista" osoitukseksi minkälaisia nämä lihavat herrat todellisuudessa ovat.

## Vastalauseita

### Suomen fascistiterroria vastaan

**Toronton osaston kenttäjuhlilla hyväksytty lausunto**

Me Canadan Suomalaisen järjestön Toronton osaston kenttäjuhlille heinäkuun 20 päivä 1930 kokoontuneet suomalaiset työläiset lausumme syrkän paheksumisemme sitä fascisti-terroria vastaan mikä Suomessa vallitsee,

1) Me protesteeraamme kaikkia niitä roistontöitä vastaan, mitä lapualaisjoukko fascistien yllyttämänä, lain ja järjestyksen valvojain päältä katsellessa, rauhallista työväestöä kohtaan harjoittaa, joutumatta teostaan edes edesvastuuseen.

2) Vaasassa tapahtuneen "Työn Äänen" kirjapainon roistomaista hävitystä vastaan.

3) Sitä raakalaisuutta, inhoittavaa kohtelua vastaan, minkä alaiseksi ovat joutuneet työväestön rehelliset toimitsijat, Asser Salo, Ammattijärjestön puheenjohtaja Isak Heikka, Toimittaja Nieminen, edustaja Peräla ja monet muut.

4) Tuomitsemme sosialidemokraattisien johtoherrojen harjoittamaa vallankumouksellisen työväestön vainoamista, fascistien ja lapualaisjoukkojen tukemista.

5) Työväen lehtien viimeksi tapahtumutta joukkolakkautusta vastaan, mikä on tapahtunut lapualaisten vaatimuksen perusteella, joka on mitä räikeimpää ja häyttömimpää painovapauden sortoa.

6) Sitä julkeaa poikkeuslakia vastaan, jolla poistetaan eduskunnasta sosialistien ja pienviljelijäin listoilla valitut edustajat.

SUOMEN HALLITUKSELTA ME VAADIMME:

1) Täydellistä sana-, kokoontumis- ja yhdistymisvapautta, ja sellaisten lakien pikaista poistamista, joilla rajoitetaan työväenluokan poliittista ja taloudellista toimintaa.

2) Sosialistien ja pienviljelijäin vaalitoiminnalle täydellinen julkinen esiintymis- ja osanotto-oikeus, toimeenpantavissa uusissa eduskuntavaaleissa.

3) Räyhäävien lapualaisfascistisien hulikaanijoukkojen vangitsemista ja tuomitsemista.

Nämä vaatimukset on saatettave viipymättä Suomen hallituksen pääministerin tietoon.

Suomen taisteleville proletariaatille lähetämme osanottotaisteluterveh dyksemme ja lupaamme antaa vielä tarmokkaammin kuin tähän asti kaikkea moraalista ja aineellista apua Suomen taisteleville veljillemme.

Eläköön Suomen taisteleva köyhälistö ja sen johtaja, Suomen kommunistipuolue!

Alas Suomen lahtarivalta!

Eläköön solidaarisuus koko maailman proletariaatin keskellä!

Eläköön maailman vallankumous!

## Taistelu oikeistovaaraa vastaan

Pari viikkoa sitten julkaistiin "Vapaudessa" Taistelu oikeistovaaraa vastaan Canadan suomalaisessa järjestössä-niminen kirjoitus sekä sama "Werkerissa" englanninkielisenä. Se ei ollut vain lausunto, mutta ohje taistelulle oikeistovaaraa vastaan mikä on liikkeemme sisäinen päävaara. Tämän toiminnan ohjeen merkitys on siinä, että sen kautta puolue ja sen kommunistinen fraksia Canadan Suomalaisen Järjestön tp. komiteassa pyrkii torjumaan ja poisjuurruttamaan oikeisto-opportunistiset virheet, heikkoudet ja harhapyrkimykset. Tässä yleisessä yhteenvedossa käsitellään oikeistovaaran ilmaisuja konkreettisesti, mutta siitäkään ei ole ratkaistu sitä, etteikö oikeistovaaraa voi jatkuvasti ilmetä muissakin muodoissa. Tämän yleisen ohjeen pohjalla voivat puolueen yksiköt, komiteat ja yleensä kaikissa joukkojärjestöissä olevat jäsenemme lähestyä paikallisia kysymyksiään ja vetää esille kaikki oikeistovaaran ilmaisut.

Tässä lausunnossa todetaan, että puolueen yleisessä linjassa, taistelussa imperialistista sotavarustelua vastaan y.m, on ollut heikkoutta, mikä johtuu puolueen yleisestä Canadan aseman ymmärtämisestä — suorastaan virheellisen, opportunistisen kannan omaksumisesta aikaisemmin (Spectorin johdolla), jossa suhteessa korjaus tehtiin, mutta oikeaan suuntaamisessa on Komintern jouttunut useaan otteeseen leninistiseltä tarkkuudella ohjaamaan ja huomauttamaan puolueemme nykyistäkin johtoa. Vaikka Kominternin komissionin taholta onkin esillä olleissa selkkauksissa todettu puolueen taistelun oikeistovaaraa vastaan päävaarana olleen oikean, niin silti on arvosteltu linjan toteuttamisessa organisatoorista liikanaista mekanisuutta ja myös hapuilua, mikä on ilmennyt peruskysymyksessä.

Suurin virhe puolueellamme on ollut siinä, että se myöntäessään vanhan virheen, pyrki yhäkin asettamaan etutilalle ne ristiriidat mitkä jakavat Canadan porvaristoa brittiläisen finanssipääoman sijoituksien painamana yhtäältä ja Yhdysvaltain finanssisijoituksien painon vaikutuksesta toisaalla. Tosiasiassa Canadan porvaristo imperialistisessa politiikassaan pelaa näitä ristiriitoja vastakkain omaksi eduksen. Edellisen seikan yliarvioiminen johtaa aliarvioimiseen pääasiassa, nim. Canadar porvariston itsenäisessä imperialistisessa politiikassa ja suhtautumisessa imperialistisiin liittoutumisiin, mutta ensikädessä aliarvioimaan Canadar keskitettyyn imperialistisen valtojer yhtenäiseen hyökkäyssuunnitelmaan nähden, mitä kehitetään kansainliiton kautta. Tästä voi johtua Neuvostoliiton puolustamisen ja imperialistisen sodanvaaran aliarvioiminen.

Tässä yhteydessä on Komintern arvostellut ja puolue on joutunut jatkuvasti arvostelemaan itseään mikä on erittäin tärkeää, sillä puolueemme taistelun strategia täytyy viitoittaa tältä pohjalta jokaisessa suhteessa. Poliittisen linjan täydellinen orientautuminen selvälle yksityiskohtaiselle analyysille vaatii vielä tarkistusta seuraavassa puolueemme tp. keskuskomitean pleenumissa sekä jatkuvaa tilanteen tarkkaamista.

Nyt valmistettu taistelun ohje on perinpohjin käsiteltävä jäsenistön taholta ja puolueen jäsenten S. järjestössä, samoin kuin muissakin joukkojärjestöissä, tulee pohjistaa fraksiatyöskentelynsä sille. Edelleen on tarkistettava organisatoorisesti fraksiain työskentelyä samassa yhteydessä lähetettävän fraksiatoiminnan ohjeen pohjalla, joka perustuu K. I:n teseihin ja puolueen viimeisen konventsionin päätöksiin ja sääntöihin.

Puolueen jäsenvärväys; puolueen pää-äänenkannattajan "Werkerin" ja yleensä puoluelehdistön lukijakunnan laajentaminen; työläisten yhtenäisyysliiton rakentaminen, eri teollisuuksissa järjestymättömien järjestämisen ja työttömäin järjestämisen kautta; vaalitaistelu; Punaisen päivän mielenosoituksien valmistamisryntäys, y.m., täytyy muodostua toiminnan pohjaksi oikeistovaaraa vastaan taistelun suuntaamisessa, sekä ennenkaikkea pidettävä mielessään että organisatoorisesti on puolueen toiminta suunnattava työmaihin ja työläisten taistelujen ja liikehtimisien ohjaamiseen. Ei jälessä laahustaen ,mutta astumalla eturintamaan.

Keskus.

## Suomalaisille työläisille ja farmareille Nipissingin vaalipiirissä

Canadan liittoparlamentin vaalit tapahtuvat ensi maanantaina, heinäk. 28 p:nä. Nämä vaalit tapahtuvat aikana jolloin koko kapitalistinen maailman on ennenkuulumattoman taloudellisen kriisin kourissa. Tämä kriisi koskee läheisesti juuri työväenluokkaa — työläisiä ja köyhiä farmareita. Jokainen päivä ajetaan yhä enemmän ja enemmän työläisiä nälkätaipaleelle kaivoksista, tehtaista ja yleensä kaikilta työmailta. Tämän johdosta työttömyys li sääntyy, palkkoja poljetaan ja työläisten ennestään kurja elintaso edelleen laskee. Työläiskodeissa vallitsee yhä suurempi kurjuus ja puute. Tilanne koskee yhtä kipeästi myöskin köyhään farmariin, sillä työttömät työläiset eivät voi käyttää hänen kasvattamiaan elintarpeita. Näin siis taloudellinen pula koskee koko työväenluokkaa.

Porvarilliset puolueet — niin liberaali- kuin konservatiivipuoluekin — vielä kuukausi pari sitten toitottivat että mitään työttömyyttä ei ole olemassa, vaan jokaiselle joka haluaa työtä tehdä on sitä saatavissa. Nyt, vaalien aikana ovat hekin huomaavinaan työttömyyden olemassaolon ja selittävät, että äänestämällä heitä voidaan työttömyys lopettaa. Mistä johtuu tämä käänne? Se johtuu yksinkertaisesti siitä seikasta, että porvaripuolueet haluavat jokaisen äänioikeuden omaavan työläisen äänen itselleen, voidakseen vaalien jälkeen painaa työvänluokan yhä lujemmalla kapitalistisen riiston raudan takoron alle.

Näihin vaaleihin osallistuu myöskin Canadan Kommunistinen puolue, joka tässä vaalipiirissä on asettanut ehdokkaakseen tov. A. T. Hillin. Kommunistisen puolueen ohjelma on ainoa työväenluokan ohjelma, vain sitä seuraten voi työväenluokka syöstä kapitalistisen ikeen hartioiltaan.

Työläiset! Monet teistä olette monet kerrat äänestäneet porvaripuolueita ja mikä on ollut palkka siitä? Sen seurauksena on ollut yhä suurempi työnkiihdytys, yhä enemmän työttömyyttä, — kerta kaikkiaan siitä on palkkana tilanne jossa nyt elämme. Pysähtykää hetkeksi, ajatelkaa, tehkää vertailuja. Alkää sokeasti uskoko mitä kapitalistit sanomalehdistönsä ja kaikkien muiden agitatsionivälineidensä avulla teille uskottavat.

Kapitalistisessa maailmassa kaikkialla työläisten olosuhteet jatkuvasti huonenevat. Sosialistisessa maailmassa — jossa kommunistit hallitsevat, — työläisten elintaso jatkuvasti nousee, palkat nousevat työpäivät lyhenevät. Siellä hyvinvointi miljoonilla työläisillä, täällä, kourallisella riistäjillä.

Canadan Kommunistinen puolue taistelee kapitalistisen riistojärjestelmän kukistamiseksi, se taistelee työttömyyttä vastaan, palkkojen alennusta ja työpäivien pidentämistä vastaan. Se taistelee työläisiin kohdistettua pollisiterroria vastaan. Se taistelee työläisten ja köyhien farmarien oikeuksien puolesta. Ja siksi on jokaisen työläisen annettava äänensä kommunistipuolueen asettaman ehdokkaan hyväksi.

Jokainen kommunistisen puolueen ehdokkaalle annettu ääni on vastalause nykyistä järjestelmää vastaan, imperialistien lietsomaa sotaa vastaan, sotaa, jossa tultaisiin teurastamaan miljoonia työväenluokan jäseniä.

Suomalaiset työläiset ja farmarit! Liberaalit ja konservatiivit kalastavat teidän myötätuntoanne — taas lyödäkseen teitä, kuten niin monesti ennenkin. Älkää antako sen tapahtua.

Suomalaisen järjestön 4:nnen alueen aluekomitea kehottaa teitä antamaan äänenne A. T. Hillin, Canadan Kommunistisen puolueen asettaman ehdokkaan hyväksi.

Iskekää molemmin käsin! Äänestäkää kommunistipuolueen ehdokasta ja liittykää jäseneksi Canadan Kommunisteen puolueeseen.

S. J. 4:NNEN ALUEEN ALUE. KOMITEA

## Kirjeenvaihto reilaan!

### Osastoille erityisesti

Äsken pidetty etelä-Ontarion alueen edustajakokous näkyy muiden kyvän asioin ohella puuttuneen myös yhteen, johon on kannattanut. Päätöslauselmassa Vapauden arvostelusta ja tukemisesta m.m. sanotaan:

"Työmaa- ja paikkakuntakirjeenvaihtajia ei ole toimituksen taholta kyetty sanottavasti ohjaamaan ja innostamaan, johon lienee olleet syynä voitamattomat teikjät. mutta asia on kuitenkin vastaisuudessa välttämättä korjattava, sillä juuri varsinaisten työtätekevien omat kyhäykset, kuvaukset heidän omista elämyksistään työmailla ja työttömien työläisten katkerat kokemukset, antavat asianmukaisen mielenkiinnon proletaariselle joukkolehdelle, joten kannattaa tehdä työtä heidän etsimiseksi ja kehittämiseksi.

Mutta samalla kun arvostelemme, on velvollisuus myöskin valmistaa auttamaan työn suorittamisessa. Jokaisen alueemme osaston on valvottava, että jokaisella paikkakunnalla on toimivat vireät kirjeenvaihtajat ja avustajat Vapaudelle."

Onko tuo toimitusta koskeva kohta alussa aivan paikalleen sanottu, siitä ei huolita kiistellä, mutta muuten ylläoleva on niin asiallinen ja tärkeä, että se tulisi ottaa huomioon kaikkialla. Toimituksen taholta voitanee huomauttaa sen verran, että tästä asiasta on tehty huomautuksia silloin tällöin ja joskus pitempiäkin "epistoloita", puhumatta persoonallisista kirjeistä, joita niitäkin on jouduttu kirjoittelemaan, joten ei tätä asiaa ole aivan leväperään jätetty. Muuten työväenlehti, niinpä Vapauskin, pitäisi jo semmoisenaan olla järkevälle ihmiselle ja erittäinkin kirjeenvaihdosta huolehtiville työväenjärjestöille päivästä päivään jatkuvansa innostajana ja ohjaajana siinä määrin, ettei toimituksen taholta tarvitse pitää yllä jatkuvaa viritystä.

Mutta myönnettäköön, ettei toimituksen taholta ole tässä suhteessa tehty tarpeeksi. Olkoon tämä nyt taas siihen yritys ja toivoaksemme sellainen yritys, joka johtaa käytännöllisiin tuloksiin. Siltä varalta, ettei asia ohimennen unohtuisi, olisi ehkä paras leikata tämä talteen ainakin keskustelun ajaksi.

**Mistä päästä tässä asiassa on lähdettävä?** Vastaus toimintamuotojemme nykyisellään ollen on ehdottomasti selvä: **työväenjärjestöistä** — S. J. osastoista, K.P. osastoista, Työläisnaisliiton osastoista, ammattiunioiden osastoista, nuorisoliiton osastoista jne. ja loppujen lopuksi aluetoimikunnista tarpeen mukaan. Sieltä on lähdettävä jaj on lähdettykin monissa aikaansa seuraavissa paikoissa. Mutta yli Canadan on siellä täällä paikkakuntia, joissa on jokin työväen järjestö, ja suomalaisia, mutta vuosikausiin ei näy lehdessämme mitään "kuulumisia". Juttu on selvä: niissä ei ole huolehdittu kirjeenvaihtajista. Joko niitä ei ole ensinkään valittu tai ne eivät ole täyttäneet tehtäväänsä, eikä ole sattunut sellaista yksityisiä tovereita, jotka olisivat sen tehneet ilman valintaa.

Tämä asia olisi itse näillä paikkakunnilla, kaikkialla missä kirjevaihto on rempallaan, korjattava, ja ettei se jäisi johonkin epämääräiseen tulevaisuuteen olisi paras tarttua asiaan heti. Toimituksen taholta on vaikea järjestää tätä asiaa, s.o. etsiä henkilöitä, persoonallisen kirjevaihdon kautta, sitäpaitsi olisihan sellaisen odottaminen turhaa vaivaamista, kun kerran asia on yhteinen ja sen tarpeellisuus ymmärretään. Jos valittu kirjeenvaihtaja ei täytä tehtäväänsä tai poistuu, olisi viipymättä valittava toinen hänen tilalleen. Niillä paikkakunnilla, joissa ei ole järjestettyä toimintaa, mutta on kansalaislamme vaikkapa vaan tilapäisestikin (työpaikoilla), olisi jonkun toverin tartuttava kynään ja pidettävä yllä uutiskirjevaihtoa.

**Minkälaisia henkilöitä kirjeenvaihtajiksi olisi valittava?** — Mieluummin tietysti sellaisia, jotka kykenee tässä ymmärryksessä kynää käyttelemään, jos nimittäin valinnan varaa on. Jokainen käsittää, että tämä on käytännöllisellä kannalta asianmukainen menetelmä, joka ei kaipaa selostamista. Mutta jos valinnan varaa ei ole, silloin on kenen tahansa arkailematta otettava tehtävä vastaan ja syvennyttävä siihen ajakseen. Asiallisuus ja hyvä tahto — hyvä tahto myöskin oppia — auttaa heti alussa ja johtaa pian hyviin tuloksiin. Kirjotuksen kauneus ei olekaan kysymyksessä, vaan se, miten sitä käytellään, ennenkaikkea asiallisuus. Tinkapaikassa toimituksessa kyllä selviydytään minkälaisista variksen varpaista tahansa.

**Suuremmilla paikkakunnilla** (kaupungeissa) voisi valita useampia kirjeenvaihtajia. Vaikka sanotaan, "mitä useampi kokki, sitä huonompi soppa", (mikä toiminnoissamme tämän tästä näyttäytyy todeksi siten, että yhteisessä tehtävässä toinen luottaa toiseensa. Ainenes toimetaan, että tehtävä on jäänyt kaikilta täyttämättä,) niin sen voisi jässä alat, joiden sanom ta kunkin on hu kun voi valita huo pyrintöjä, puoluet jen toimintaa kosk selosuksista, toise työmaauutisista, a den järjestöjä ja va vista asioista ja va mannen huolehtim pahtumista, jotka ja luontoisia, että meidän näkökanna Siitä on muuten huomautettu, että täin tärkeää ja v näkökannalta tärke tä olisi heti lehdell va, kiireellisessä ta sanomalla. Muuten "pikkaillaan" toimi vänä olevista uuti arvon ja laadun mukaan päivästä p

Kirjeenvaihtajan olisi ja miten ei y.m.s.. niistä jutus vassa kirjotuksessa. nyt vaan yleisenä niille, joille se kuu sä siihen päämäär mainittu kokouskin nut ja jota tämän niinkuin sen lujitta olkoon yhteinen **Vapauden kirjeenvai koko Canadan!** — A

## Työväen osuusliikkeet asettuvat kommunistisen vaalitaistelun taakse

Vaalit ovat jälleen käsillä ja kapitalistisen valtion ylläpitäjien ja dustajien puolueet, liberaalit, konservatiivit ja niin kutsuttu "työväen"-puolue ovat aloittaneet kiihoisaa taisteiua saadakseen ehdokaansa valittua. Näitten puolueiten värikkäät ohjelmat ja tunnuket ehdotettuine korjpauksinensa ja eformeinensa esittävät todellaklu nielenkiintoisen alan niitä lähemnin harkitseville. Työväenluokan dessä olevat pulmat otetaan käsieltäviksi ja varma lääke taataan os kukin määrätty puolue asetaan valtion ohjaksiin. Työttömyys, oka niin armottomalla tavalla kosee työväenluokkaan, muka suuresi lieventyisi, ellei se kokonaan 'poistuisi" ja työväenluokka tulisi auttimaan "hyvinvoinnista ja onnesta".

Luokkatietoiselle työläiselle, joka täsittää asemansa kapitalistisessa järjestelmässä, kaikki tämä on valhetta ja eikä hän tule sillä petetyksi. Hän käsittää, että nykyisessä järjestelmässä missä tarvikkeiden tuotantoa harjoitetaan ei käytön vuoksi vaan yksinomaan voittojen saavuttamiseksi työttömyys on väistämättömänä tuloksena. Ylituotanto ja raivoisa taistelu maailman markkinoista ovat edeltäjinä uudelle maailmansodalle, joka on tänä päivänä työväenluokan odessä, sodalle, joka kaikissa suhteissa tulee olemaan vieläkin helvetillisempi kuin edellinen maailmansota, ja joka tulee järkyttämään vallitsevaa kapitalistista järjestelmää perustuksiaan myöten.

Kommunistinen puolue on aktiivisesti osallistumassa tuleviin liittoparlamenttivaaleihin, ja on asettanut ehdokkaita lukuisissa vaalipiireissä. Kommunistinen puolue on ainoa puolue, joka todellisuudessa edustaa työläisjoukkoja, kuten sen ohjelma selvästi osottaa, ja joka tulee jatkamaan taistelua loppuun saakka huolimatta siitä raivoisasta vastustuksesta, mikä sitä kohtaa hallitsevan luokan ja sen kätyreitten taholta.

Allamainittu komitea vetoaa jokaiseen työläiseee tutkimaan Kommunistipuolueen ohjelmaa mitä huolellisimmin ja antamaan kommunistisille ehdokkaille täydellisen kannatuksensa tulevissa vaaleissa.

Toveritervehdyksin:

International Co-Op. Trading Co., Ltd., Port Arthur ja Fort William, agitatsioni- ja propagandakomitea.

## Rakas parlamentti

Suomesta saapuneet viestit kertovat, että eduskunnassa on ollut käsiteltävänä uusi kommunistien kuristuslaki. Voimaan astuttuaan se laki tekisi mahdottomaksi vasemmistotyöväen järjestöjen julkisen toiminnan. Tällaista kuristuslakia alettiin valmistaa ihmisryöstöillä ja ruokottomilla vainoilla. Kommunistiset edustajat ajettiin pois eduskunnasta. Mutta lakitekele kohtasi kuitenkin niin paljon vastusta että hallitus katsoi tarpeelliseksi hajottaa eduskunnan ja määrätä uudet vaalit toimitettaviksi.

Mitkä tekivät sosialidemokraattiset edustajat, kun tuo fascistinen lakitekele oli eduskunnassa käsittelyn alaisena?

Äänestivätkö he kaikki sitä vastaan?

Olivatko he yksimielisesti poliittisten oikeuskien viimeistenkin ripeiden työväestöltä ryöstämistä vastustamassa.

Painostivatko he vastustustaan ulkoparlamenttaarisella toiminnalla, panemalla toimeen katukokouksia ja mielenosotuksia?

Tai kehottivatko sosialidemokraattiset johtajat Suomen työväkeä ja työtätekeviä talonpoikia joukkotoiminnalla protesteeraamaan ihmis. ryöstöjä, kiihkeitä vainoja ja niiden eduskunnassa laillistuttamista vastaan?

Tällaisesta eivät Suomesta saapuneet tiedot kerro.

Päinvastoin sosialidemokraattiset johtajat osallistuvat fascistien kamppaniaan vallankumouksellista työväkeä vastaan, latelemalla syytöksiä kommunisteista ja passiivisuudellaan myötävaikuttavat fascismin vahvistamiseksi.

Kun kommunistiset edustajat viimeistä miestä myöten karkoitettiin valkoisen Suomen eduskunnasta, niin sosialidemokraattisella puolueella olisi ollut hyvä tilaisuus mer-

kitä kantansa kutsumalla edustajansa pois eduskunnasta.

Mutta sehän olisikin ollut kumouksellisen puolueen kannan ilmaisu!

Siten fascistiporvaristo olisi yksin joutunut ottamaan edesvastuun hartiolleen.

Näin olisi sosialidemokraattinen puolue voinut menetellä, jos se olisi halunnut vilpittömästi puolustaa työväen parlamenttaarisia oikeuksia. Mutta siihen ei ollut halua. Parlamentti oli sille niin rakas, ettei se edes hetkeksi voinut astua vaikuttamaan sen ulkopuolelle, vaikka viimeaikaiset ulkoparlamenttaariset tapahtumat räikeydellään selvästi osottavat, että fascistien riehunta on suunnattu koko työväenluokkaa vastaan.

Saivathan sosialidemokraatit aikaan kuitenkin sen, että kommunistien kuristamislain lopullinen hyväksyminen siirrettiin yli vaalien ja että eduskunta hajotettiin ja määrättiin uudet vaalit toimeenpantavaksi.

Eikö tämä ole niinkuin ollakin pitää.

Eikö sosialidemokraattinen puolue saavuttanut tässä "loistavaa voittoa"?

Mutta sisältyykö uusien vaalien toimeenpanemiseen takeet siitä, että vasemmistotyöläiset saavat vapaasti ottaa osaa vaaleihin?

Jokainen Suomen asioita seurannut tietää, ettei tällaisia takeita ole olemassa silloin, kun kaikki työväen vasemmiston sanomalehdet on lakkautettu ja hampaisiin asti aseistetut fascistilaumat terrorisoivat maata. Täten uusien vaalien toimittamisella itseasiassa tullaan vain "laillistuttamaan" kommunistien karkoittaminen eduskunnasta. Eduskunnan uudestaan kokoontuessa sosialidemokraattisten edustajain tarvitsee vähemmän harjoittaa työväenluokan edessä silmänpalvelusta kysymyksen tullessa kommunistien kuristamislain lopullisesta hyväksymisestä.

Suomen sosialidemokraattinen puolue on vain sosialifascistien puolue. Osa porvariston sortokoneistosta. Passiivinen lörpötteljäin kopla. Proletariaatin asian kamala vihollinen.

## Toronton työläisten osuusliikkeen uutisia

Vaikka on kesä, ja kansa ei syö paljon näin kuumalla säällä, niin silti kauppa on käynyt ja eteenpäin on mentv. Mutta ei olisi lainkaan paha, jos vieläkin astuttaisiin "kaasun päälle", jotta vauhti kovenisi. Tämä koskee erikoisesti uusien jäsenien saantia. Ei ole tarpeeksi usein muistettu, että jokaisen kuluttajan on tultava jäseneksi.

# RAHAA SUOMEEN

**Kurssi Suomen markka:**

# 39.25

**Canadan Dollarista**

*Lähetyskulut:*

Alle lähetyksistä alle $20.00, 60c
$20.00—$49.99, 80c
$50.00—$79.99 ja
$80.00—$100.00
lähetyksistä
Yli 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

**Lähetykset $500.00 ja siitä ylöspäin, huolimatta summan suuruudesta.**

**Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.**

**Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $3.45 sadasta Smksta.**

**Tehkää lähetykset osotteella:**

**VAPAUS,**
**Box 69, SUDBURY, Ont.**
*Laivapiletejä myydään.*
*Tiedustakaa pitettiasioita*

**Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:**

*VAPAUS MONTREAL BRANCH*
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

*VAPAUS*
*PORT ARTHUR BRANCH*
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

*AARO KIVINEN*
Kirkland Lake, Ont.

*JOHN VUORI*
South Porcupine, On.

*JOHN WIRTA,*
957 Broaview Ave., Toronto, Ont

*CHARLES HAAPANEN,*
Gauuskauppa, Timmins, Ont.

*DAVID HELIN,*
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa


# TYÖVÄEN URHEILU

## Uutispoimintoja

Sunnuntaina on Creightonissa sijaitsevan Yrityksen järjestämät urheilukilpailut. Toivottavasti Keski-Ontarion toveriseurat muistavat sinne mennä oikein suurella sakilla. Pojat tuntuvat joka puolella olevan hyvässä vireessä, joten ennätyksien rikkomisiakin voidaan siis odottaa. Creightonissa tavataan!

* * *

Hyvä on hinta, mutta hyvin se ravaakin. Tämän voisi sanoa Lauri Virtasesta, joka äskettäin loikkasi porvariliittoon. Virtasen ostohinta on ollut 30.000 mk. käteistä, 10,000 mk. ulkomaisista kilpailuista ja 3000—5000 mk. kotimaisista kilpailuista. Vuositulojen pitäisi nousta 100,000 mk:n. Ensimäisestä kilpailusta Purjeen kanssa ilmoittaa Virtanen saa. neensa 10,000 mk. Hän muuten juoksi äsken Ruotsissa 5,000 m. ja sai ajakseen 14.46,8. Hyvin siis ravaa, mutta hyvä on hintakin. Se on muuten sitä urheilun "amatööriyttä".

* * *

Latvialaisen työväen urheiluliiton urheilijatar Liepina hyppäsi pituutta 481 ja juoksi 60 m. ajan 8.1. Ovat siellä vähän parempia kuin täällä meillä.

* * *

Suomen fascistiurheilija Yrjöllä on jälleen parantanut maailmanennätystä 10-ottelussa. Kilpailumatkallaan Ruotsissa hän saavutti pistemäärän 8.187.30, entisen ollessa 8,053.29.

* * *

Yhdysvaltalainen työläisurheilija Heikkilä kilpaili joku aika sitten mailin matkalla Quincyssa, saavuttaen ajan 4.30, jota voi katsoa melkoisen hyväksi.

* * *

Amerikalainen Anderson voitti Tukholmassa 120 jaardin aitajuoksun ajalla 14.7. Toinen amerikalainen, Bullwinkle, kaatui menehtyneenä maahan 10 m:n päässä maalista 800 m:n juoksussa, jonka voitti ruotsalainen Kraft ajalla 1.55.

## Ohrana militanttisia työläisiä varten

New Yorkissa parhaillaan tutkii kommunistien aktiivisuutta kongressin varta vasten siihen tehtävään nimittämä komitea, jonka puheenjohtajana on kongressimies Hamilton Fish.

Todistajina tässä tutkinnossa — jonka tarkoituksena on pitää silmällä kaikkien militanttisten työläisten toiminnoita — on tähän asti käytetty New Yorkin koulujen johtajia ja American Federation of Laborin taantumuksellista johtomiestä Matthew Wolfia joka on samalla National Civic Federationin (työnantajain kontrolliseraaman järjestön) sihteeri.

Tälle järjestölle on lähettänyt kirjeen Wall-kadun huomatuin korporatsionilakimies Elihu Root, joka viisikymmentä kolmenkymmenen vuoden ajan on ollut Yhdysvaltain imperialismin johtavana diplomaattina. Kirjeen saattoi julkisuuteen Matthew Woll viime viikon alussa, jolloin kongressin komitea alkoi tutkimuksensa New Yorkissa. Elihu Rootin kirjeestä selviää, mikä on tarkoituksena Amerikan kapitalistiluokalla kommunistien ja muitten militanttisten työläisten toimintojen tutkimisessa.

Tarkoituksena on perustaa Amerikaan arikoinen ohranajärjestö nuuskimaan militanttisen työväestön ja työtätekeväin farmarien toimintaa.

Tässä Amerikan valtaluokka seuraa muitten "demokraattisten" maitten jälkiä. Jokaisella porvarillisella maalla on nykyään ohranansa, jonka tehtävänä on vainota kaikkia niitä työläisiä ja farmareita ja heidän järjestöjään, jotka toimivat kapitalistiluokkaa vastaan.

Amerikassa oli viime maaailmansodan aikana ja sen jälkeenkin kiihkeässä toiminnassa tuollainen ohranajärjestö, Burns'in salapoliisitoimisto monilukuinen kyttälauma. Sen toimesta vangittiin tuhansia työläisiä ja paljon ulkomaalaisia luokkatietoisia työläisiä karkoitettiin.

Nyt on Yhdysvaltain imperialistinen kapitalistiluokka palaamassa tuohon sodanaikaiseen vainon ja taantumuksen aikaan. Kun se on kykenemätön lievittämään vallitsevaa talouskriisiä ja saattamaan järjestelmäänsä terveelle tolalle, niin se varustautuu työväen ja työtätekeväin farmarien radikalisoitumista vastustamaan "kommunismin tutkimisella" ja erikoisen poliittisen ohranajärjestön luomisella, suojellakseen riistoetujaan ja pitääkseen kurissa kahdeksanmiljoonaisen työttömäin työläisten armeijan.

Taantumuksellisiin, työläisten ja työtätekeväin farmarien kiristystoimenpiteisiin turvautuvat Amerikan imperialistit myös siksi, kun ne valmistautuvat uuteen imperialistiseen suursotaan kilpailijoitansa vastaan maailman markkinoilla ja ennenkaikkea hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan.

Mutta luokkatietoisten työläisten toiminnan tutkimisella ja ohranajärjestöjen perustamisella ei kyetä estämään työläisten ja työtätekeväin farmarien vallankumouksellistumista ja järjestäytymistä taisteluun kapitalismia vastaan. Kapitalistiluokan ja sen valtion vainotoimenpiteistä huolimatta luokkatietoiset työläiset ja työtätekevät farmarit valmistautuvat sotavastaisiin mielenosotuksiinsa ensi elokuun 1 päivänä ja muutenkin tehostavat ja terävöittävät taistelua kapitalistiluokkaa vastaan. Eikä työläisillä ja työtätekevillä farmareilla muuta keinoa luokkaetujensa ajamiseksi olekaan.

# SUOMESTA

### KUN LUAPUALAISET TERRORI. SOIVAT PERUSTUSLAKIVALIO. KUNNAN

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän puheenjohtaja, J. F. Aalto, joka kuuluu eduskunnan perustuslakivaliokuntaan, on silminnäkijänä kertonut tapahtumasta seuraavaa:

Perustuslakivaliokunta käsitteli parhaillaan toisessa lukemisessa hallituksen esitystä tasavallan suojelulaiksi, kun 4—5 miestä tuli sisään valiokunnan huoneeseen Säätytalolla. Miehet kysyivät, missä olivat kommunistiedustajat E. Pekkala ja J. Rötkö. Tällöin prof Estlander nousi ensimäisenä istuimeltaan ja vaati sisääntumkeutuneita miehiä poistumaan. Tämän jälkeen valiokunnan varapuheenjohtaja, prof. Voionmaa, joka valiokunnan puheenjohtajan, tri Kuokkasen tultua nimitetyksi hallituksen hoitaa valiokunnan puheenjohtajan tointa, perustuslakiin ja valiokunnan työrauhaan vedoten vaati miehiä poistumaan. Sitten ed. von Born ja Voionmaa vaativat miesten näyttämään, kenen valtuuksilla he liikkuvat kommunistiedustajia pidättämässä. Tällöin oli yksi miehistä antanut ed. v. Bornin käteen etsivän poliisin merkin. Kun huomattiin, että se todennäköisesti ei kuitenkaan ollut oikea, paljastivat miehet todellisen värinsä, kysyen röyhkeästi:

"Saako maa sellaiset lait, että kommunismi voidaan kerta kaikkiaan tukahduttaa?"

Sitten kävivät miehet yht'äkkiä molempien kommunistiedustajain kimppuun, jotka he ilmeisesti tunsivat ulkomuodolta hyvin.

Rötkö lähti miesten mukaan ilman minkäänlaista vastarintaa, mutta Pekkala sensijaan vastusti ankarasti. Häntä yrittivät eräät muutkin edustajat auttaa, mutta tuloksetta, sillä miehillä oli ylivoima. Useat valiokunnan jäsenet näkivät miesten vielä Säätytalon portaissa moneen kertaan lyövän Pekkalaa.

Sisääntunkeutuneista väkivallantekijöistä tunsivat useat ainakin yhden henkilön. Se oli Hakkapeliitta-lehden taloudenhoitaja Arturi Vuorimaa.

Tämän välikohtauksen jälkeen useat valiokunnan jäsenet kertomaan tapauksesta pääministerille. Säätytalon ulko-ovella havaittiin tällöin, että vahva kädensija oli irtautunut tammisesta ovesta ja jäänyt luultavasti joko Pekkalan tai hänen pidättäjiensä käteen.

### ILMIANTOI ENTISEN TOVERINSA POLIISILLE

Konnunsuon varavankilan varmuussellistä karkasi lattian kautta viime toukokuun 12 päivän vastaisena yönä kuritushuonevanki Kaarlo Leskisenoja. Pakomatkallaan hän varasti Nuijamaalla polkupyörän, jonka avulla sai heti turvallisen etumatkan takaaajajistaan. Senjälkeen ei Leskisenojaa tavattu ennenkuin parin viikon kuluttua, jolloin hän joutui Viipurissa poliisien käsiin sen vuoksi, ettei hänen pyörässään ollut numeroa. L. kuitenkin pujahti poliisia luvaten käydä noutamassa numeron kotoaan ja päästyään irti hän luonnollisesti jäi sille matkalleen.

Tämän jälkeen onnistui Leskisenojan piileskellä Viipurissa aina viime päiviin asti, kunnes hän joutui lopultakin satimeen. Hän oli nimittäin tavannut erään Konnunsuolta äskettäin vapautetun vankitoverinsa, jonka kanssa yhdessä viettivät iltaa eräässä kahvilassa "vanhoja muistellen". Kahvilasta lähdettyä toveri kuitenkin antoi L:n ensimäiselle kohtaamalleen poliisikonstaapelille. Suuresti pettyneenä karkuri passitettiin takaisin Konnunsuolle.

# MAATALOUS

## NEEKERIEN MAANVILJELYKSESTÄ

Se alue Afrikassa, jossa harjoitetaan puhtaasti vain maanviljelystä, tai sen ohella hiukan hedelmänviljelystä, on suhteellisen pieni, sillä metsästyksellä ja paimentolaisuudella on täällä vielä tärkeä asema ja vain niiden ohessa, ikäänkuin jonkinlaisena sivuharrastuksena harjoitetaan maanviljelystäkin.

Neekerit ovat tunnetusti hyvin kiintyneitä kotiturpeeseensa ja siitä voidaankin päättää heidän olevan hyvää ainesta, sillä muuten osoittautuisivat meidän kaikki oppimme kansojen psykologiasta ja historiasta vallan perättömiksi. Maanviljelys neekerien keskuudessa ei suinkaan ole mikään uutuus, päinvastoin, sitä on harjoitettu jo pitkiä aikoja, mutta neekerien luontaisesta vanhoillisuudesta johtunee, ettei se ole huomattavammin kehittynyt. Mitä nimittäin itse maanviljelystapaan tulee on se sangen alkeellista eikä sitä voi laisinkaan verrata nykyaikaisen tekniikan leimaamaan sivistyneen maailman viljelystapaan. Viljelys siellä on parhaastaan vain n.s. kuokkaviljelystä, joka on saanut nimensäkin sille ominaisimmasta työaseesta, poikkipuolin asetetusta raskaasta kuokasta, jolla musta maamies raivaa peltoaan, työase, joka on tärkeä niinhyvin kylvössä kuin sadonkorjuussakin. Meidän eurooppalaisten on hyvin vaikeata käsittää sellaista maanviljelystä, jossa ei käytetä edes vetojuhtaa, aurasta, äkeestä ja jyrästä puhumattakaan, ja jossa maan lannoittaminen ei tule kysymykseenkään ja kysymme helposti, onko sellainen maanviljelys minkään arvoista, mutta meidän on otettava huomioon, millaisissa olosuhteissa neekerit elävät. Vaikka maa siellä helpolla antaakin antimiaan moninkertaisena, niin on siellä omat vastuksensakin. Neekeri saa aina olla vapusin varpain naapurilheimojen tähden, jotka yht'äkkiä saattavat tulla hävittämään koko hänen viljelyksensä, tai, jos naapurit sen jät. tävät tekemättä, voivat suuret heinäsirkkaparvet tuhota sen vielä täydellisemmin. Niinikään ovat seudut, joilla maanviljelys on mahdollista, yleensä epäterveellisiä ihmiselle, sillä kaikenlaiset kuumetaudit raivoavat siellä. Maanviljelys Afrikassa ei siis suinkaan ole mitään helppoa hommaa, vaan kysyy sekä uutteruutta että sitkeyttä.

Huolimatta primitiivisistä työkaluista, eivät neekerit ole niinkään kehittymättömiä maanviljelijöitä, sitä todistaa heidän käyttämänsä sarkajako, joka suuresti muistuttaa meillä puutarhoissa käytettyä sarkajakoa ja keinotekoista kastelua ovat he jo vuosisatoja käyttäneet hyväkseen. Itse viljelys on tavallisimmin ryöstöviljelystä, jolloin maatilkusta otetaan kaikki, mitä se ikinä antamaan pystyy ja senjälkeen siirrytään uusille paremmille viljelysmaille. Kesantomaita ei siellä koskaan hoideta, vaan saavat ne olla täysin rauhassa monia vuosia ja otetaan sitten taas viljelykseen. Sikäli kun voi erikoisesta viljelysjärjestelmästä puhua on se etupäässä yksijakoviljelystä, samalla alueella viljellään vuosimäärlä esim. neekeri ohraa ja jätetään se sitten kesannoksi ja kun se jälleen otetaan käytäntöön poltetaan siinä ensin jonkinlainen kaski ja aletaan taas viljelemään neekeri ohraa. Paikoin on kuitenkin jo havaittavissa jonkinlaista alkeellista vuoroviljelykseen pyrkimistä, jolloin tulee kysymykseen palkokasvien vuorottelu viljalajien kanssa.

Afriika on laaja maanosa, jossa kaikkialla harjoitetaan jonkinverran ainakin maanviljelystä. Erikoisen hankalaa on se kuitenkin Etelä-Afrikassa länsiosissa kuivuuden takia, mutta itää kohti siirryttäessä tulee maa yhä viljavammaksi ilmaston muuttuessa kostean troopilliseksi. Esimerkiksi Sambesin laaksot kuuluvat maanosan viljavimpiin seutuihin. Täällä käytetään paitsi kuokkaa myös joidenkin heimojen keskuudessa lapiota työaseena. Maa on tummaa, hieman punertavaa ja hyvin hedelmällistä, siksipä täällä näkeekin ihania putarhoja ja laajoja maniokistutuksia. Maa jaetaan täällä soikeisiin sarkoihin, jotka ovat noin kolme jalkaa leveitä ja jalan korkuisia ja maniokvarret istutetaan noin neljän jalan etäisyydelle toisistaan ja välliin kylvetään papuja tai maapähkinöitä. Kun sato niistä on korjattu, peratuan maniokin ympärillä oleva maa rikkaruohoista ja 10—18 kk. kuluttua kylvämisestä ovat maniokjuuret valmiina syötäviksi. Naiset suorittavat sadonkorjuun, mutta maanviljelys ei kuitenkaan ole kokonaan vain naisten niskoilla, sillä miehet tavallisesti aina suorittavat alustavan maanmuokkaustyön. Maniok on näilläkin seuduin tärkeimpiä kasveja, sillä tuon 6 jalkaa korkean kasvin kaikkia osia voidaan käyttää hyväksi, sillä paitsi sen tärkkelysrikkaita juurimukuloita, jotka ovat tärkeänä ravintona, käytetään myös lehtiä vihanneksina. Muuten ohimennen huomautettakoon, ettei maniok ole alunperin afrikalainen, mutta tuotiin luultavasti jo 1600.luvulla Afrikaan, jossa se erinomaisesti menestyy. Viljalajeista on tärkein durra, mutta lisäksi viljellään maissia, paria papulajia, maapähkinöitä, vesimelooneja ja kurkkuja. Näiden kaikkien menestymisen tärkein ehto on riittävä kosteus, mutta varsinkin vaatii sitä sokeriruoko, jota viljellään täälläpäin kosteassa Barotselaaksossa. Sambesin tulva-alueilla viljellään myös vehnää. Niinpian kuin tulvavesi on poistunut tekevät naiset lapiolla vaon tai kuopan, johon panevat muutamia jyviä ja peittävät sen sitten jalalla. Vehnäpellolla toimitetaan vain kerran eräänlainen perkaus, ennenkuin sato korjataa ja näin on tehty kaikki se työ, joka vastaa meidän peruskyntöämme, äestystämme ja lannoitustamme ja jo neljän kk. kuluttua voidaan korjata sato jopa satakertaisenakin.

Abessiinia on ilmastonsa puolesta mitä edullisinta maanviljelysseutua, mutta jätän sen kokonaan mainitsematta, koska aikomukseni on kertoa vain tyypillisestä neekerien maanvilelyksestä ja sellaisesta ei täällä voida puhua, sillä ilmasto on niin terveellistä, että europalaiset ovat siellä ottaneet kokonaan maanviljelyksen käsiinsä. Neekereitä käytetään vain työvoimana pelloilla. Sensijaan jo Ugandassa, joka sijaitsee Abessiiniasta hiukan etelään päin on vallalla tyypillinen neekerimaanviljelys. Siellä miehet harrastavat enemmän karjanhoitoa jättäen maanviljelyksen naisille. Tärkeimmät viljelyskasvit ovat: vähällä valvalla viljeltävä banaani, bataatti, papu, kurpitsat, seesami, sokeriruoko, riisi, maissi, tupakka, hirssi, kahvi ja arabialaisilta opitut vihannekset. Idempänä menestyvät myös hedelmäpuut ja kokospalmu.

Ylisen Niilin neekerikansat ovat huomattavia siitä että siellä suorittavat miehet kaiken maatyön. Maan muokkaaminen siellä tapahtuu rautaisella sydämenmuotoisella lapiolla ja viljelyskasvit ovat melkein samat kuin Ugandassa. Siellä minne saksalaista asutusta on levinnyt on kaikin puolin koetettu kohottaa neekerien maanviljelytasoa.

Läntisellä rannikkoalueella tulee sademäärä yhä suuremmaksi mitä etelämmäksi siirrytään. Maisema muuttuu hiekkaerämaasta kirvajaksi savanni- ja metsämaisemaksi. Maanviljelys täällä rajoittuu pääasiallisesti jokilaaksoihin, joissa viljellään runsaasti maapähkinää ja hirssiä ja durraa. Liberiasta on liberilainen kahvipensas kotoisin ja Sierra Leonessa on inkiväärl tärkeä viljelyskasvi. Palmuöljy ja kautsukki ovat Ylä-Guinean tärkeimmät vaihtotavarat.

Sudanin sisäosissa on monsuuni-ilmasto osoittautunut varsin suotuisaksi puuvillalle. Angola on maaperältään mitä parhainta maanviljelysmaata, täällä kun on kalkkituffia, jonka alla on savikerroksia ja jota peittää rautakongolomeraatti. Työaseena käyttävät ahgolaiset kaksivartista kuokkaa, jota vedetään yli pellon. On oikeastaan ihmeellistä että Angolassa ole kiinnitetty enempää huomiota maanviljelykseen, maan ollessa näin rikasta.

Kuten jo alussa mainitsin, on Afrikassa yleensä maanviljelys vain sivuelinkeinona, karjanhoidon ollessa monin verroin tärkeämpi, polkkeuksen kuitenkin tekevät Sisä-Sudanin niamnialaiset ja mangbuttukansat. He tosin eivät ole puhtaita neekereitä vaan voimakkaasti sekoittunutta kansaa, heillä nimittäin on maanviljelys pääelinkeinona, kun karjanhoito sensijaan on hyvin mitätöntä. Eniten he viljelevät seesamia, maapähkinää ja tupakkaa. Viljaa käytetään paljon oluen valmistamiseen. Ja myös on ananassistutuksia runsaasti ja eri talojen alueita rajoittavat öljypalmut.

Niin primitiivistä kuin neekerien maanviljelys vielä nykyjään onkin, merkitsee se kuitenkin jo jotain maailman viljamarkkinoilla ja varmasti kerran, kun maanviljelys siellä kohoaa sille asteelle, joka sille maan rikkauden vuoksi on mahdollista, on se aikaansaava suuria muutoksia viljatavarahinnoissa maailman talousmarkkinoilla. — Iria L:n.

# IHMISLIHASOPPAA

### Käynti "Sosialidemokraatin" toimituksessa

Eräs toverini — kynäilijä — oli sairaalassa. Menin hänen vointiansa tiedustelemaan.

— Meneehän se! Tupakasta vaan on kova puute, arveli hän.

Tarjosin hänelle rahaa savukkeita varten.

— Mitäpä minä sinulta, epäsi hän, itsekin olet aina pulassa. Mutta "Demo" on painattanut erään jutuni.

— Kirjoitatko "Demoon?"

— Mikäs autiaa. Elettävä on jokaisen. Sinä olet kommunisti, etkä tietysti hyväksy sellaista. Mutta mene nyt kuitenkin hakemaan pennit pois. Eivät ne sinua syö.

Sain valtakirjan ja lähdin toimittamaan asiaa. Jouduin hiukan odottamaan ja istuessani tein pieniä havaintoja.

Lihava ja muutenkin hyvinvoivan näköinen rouva astui huoneeseen. Hän oli hengästynyt noustuaan korkeat portaat ja toimitti.

— Missähän täällä on se Sasu?

Hän on matkoilla, vastasi eräs toimittaja. Mitä asiaa teillä olisi?

— Sain kirjeen Venäjältä. Siinä kerrotaan kurjuudesta, uskonnon vainosta ja niin poispäin. Yksin näinpähtäkin on niin kova, että kiinalaiset keittävät ihmislihasoppaa Moskovan torilla. Sasu saattaisi käyttää kirjettä.

— Sitä emme epäile, sanoi eräs toimittajista. Jättäkää se vaan tänne, niin toimitamme sen hänelle.

— Hullusti siellä ovat asiat, puheli rouva edelleen, kaivaessaan kirjettä käsilaukustaan. Ihmislihasoppaa! Voih.

— Kyllä ne vielä korjaantuvat, lohdutti eräs toimittajista. Venäjä on kulkemassa perikatoaan kohti. Sen luhistuminen on ainoastaan ajan kysymys.

— Kunpa se vaan tapahtuisi pian. Ihmisraukat saavat liiaksi kärsiä. Rouva otti nenäliinan ja pyyhki kyyneleen silmäkulmastaan.

— Kuten sanoin, on se ainoastaan ajan kysymys, puheli toimittaja edelleen. Venäjän kansa on jo perinpohjin kyllästynyt kommunistien hirmuhallitukseen. Etelä-Venäjällä on jo talonpoikaiskapinoita. Maatalouksien kollektivisoiminen on viimeinen naula kommunistien ruumisarkkuun.

— Niinpä niin! Mutta mahtavatko he pystyä yksinään kukistamaan hirmuhallituksen siellä Venäjällä. Mielestäni olisi vapautta rakastavien kansalaisten kaikkialla maailmassa ryhdyttävä tukemaan heitä. Olisi toimeenpanatava keräyksiä....

— Se on hyvä ajatus, keskeytti toimittaja. Sellaiseen tarkoitukseen panisin minäkin vaikka viimeisen markkani. Jo pelkkä ajatuskin ihmislihasopasta karmii selkäpiitäni.

Toimittaja näppäili hermostuneesti kirjoituskonettaan ja rouva alkoi tehdä lähtöä. Sitä ennen hän kuitenkin varoitti, että hänen kirjeensä varmasti annettaisiin Sasulle.

Viiden minuutin kuluttua astui huoneeseen vanha mies. Hänen pukunsa oli repaleinen ja kuumeinen kiilto silmissä juonesi pitkäalkaisesta nälästä. Hän otti lakkireuhkan päästään ja teki kohteliaan hyvän päivän saamatta vastausta.

— Voisivatko herrat avustaa muutamalla pennillä? Olen jo neljä kuukautta ollut työttömänä ja nälkä on suorastaan kamala.

— Niinhän se on, sanoi se toimittaja, joka oli puhunut rouvan kanssa. Mutta täällä käy yksi ja toinen viikkojen varsilla. Jos kaikkia avustaisimme, niin menisi pian viimeinenkin markka.

Toimittaja käänsi miehelle selkänsä, alkaen näppäillä konettaan.

Mies kääntyi ovelle. Näin kyyneleen hänen silmäkulmassaan ja rasKaan astuntansa.

Vedin taskustani viimeisen kympin pini ja ojensin sen hänelle. Sanattomana hämmästyksestä hän otti sen vastaan, kumarsi syvään ja meni ovelle. Siellä hän näytti saaneen jonkin ajatuksen, sillä hän kääntyi uudelleen puoleeni ja kysyi:

— Oletteko tämän talon miehiä?

— En. Olen ainoastaan asialla.

— Sitähän minäkin, arveli mies, painoi reuhkan päähänsä ja meni.

— Miksi suotta tuhlasitte varojanne? sanoi toimittaja. Nyt se lurjus painuu suoraa päätä lähimpään pirtukauppaan.

— Tunnette siis hänet?

— En. Miten saattaisin kaikki ammattivunpyytäjät tuntea. Mutta kuitenkin....

— Uskotte paljon muutakin. Uskotte kai tuon ihmislihajutunkin. Minä sensijaan en usko mitään vaan tiedän, että tuolla miehellä on nälkä. Ja koska hänellä ei ole mahdollisuuksia saada edes ihmislihasoppaa, niin katsoin velvollisuudekseni avustaa viimeiselle kympilläni.

— Taidatte olla kommunisti? sanoi veli toimittaja.

— Miten niin?

— Puheistanne päätellen.

— Olen työmies. Paljon mahdollista, että olen myös kommunisti. Ainakin on varmaa, että miehuuteni annan viimeisen markkani hädässä olevalle työttömälle kuin mihin tarkoituksiin, joista keskustelitte äskeisen rouvan kanssa.

— Kuinka kukin haluaa, arveli toimittaja.

Se toimittaja, jonka luona minun oli järjestettävä asiani saapui asiassa. Sain rahat ja pääsin kadulle.

Unto Oras.


# Columbia Phonograph Levyjä

**Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy. Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.**

**Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisten asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.**

**Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.**

**Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:**

## 10 tuuman levyjä 75c.

**Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.**

**Hannes Saari ja mieskvartetti**
3131 Iltalaulu
Tonavan Aallot
**Hannes Saari ja mieskarvtetti**
3131F Tonavan Aallot, Valssi laulu
Iltalaulu
3109F Priki Efrosiina I osa
Priki Efrosiina II osa
3088F Uskoton ja Petollinen Julia
Laivan Kannella
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny

**Ernest Paananen**
3132 Mennäästä Poijat
Harmaveden Rannalla

**Shalman trio**
3130 Kesäilta — En koskaan voi unhoittaa sua
Elokuun Kuutamo, Valssi

**Katri Lammi**
3127F Urali
Pikku Äiti

**Kuuno Sevander, Baritoni**
3134F Tuletko Tyttö Tanssiin
Römperin Tanssit
3118F Kuutamossa Venäjän Erien Rannalla
3121F Tanssit Tarvaisen Torpassa
Kiikalan Polkka

**Hiski Salomaa, Koomikko**
3137 Vapauden Kaiho, marssi
Elisan valssi, laulu
3111 Häät Remulassa
Dahlmannin Paartit
3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen Tiskarin Polkka

**Leo Kauppi, Koomikko**
3135F Villiruur, valssi laulu
Emma, valssi laulu
3123F Mikko ja Miina
Elämään Kyllästymisestä
3114F Kesälaitumelta
Herra Adamson
3106F Pikku Liisa
Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua
Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
3067F Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
060F Benkjussi Palajaa Sodasta
Herra Petteri
3058F Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksussa
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti
Rivakka Polkka

**Jean Theslöf, Baritoni**
3108F Tieni Kulkee
Mandaljaan
Nichavo
3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3012F Oulun Susiteetissa
Pohjolan Hääe
3126F Laulu Tulipunaisesta Kukasta
Nuijamiesten Marssi

**Saima Newland, Soprano**
3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan
2066F Tuomien Valkoiset Tertut
"Vilja"—Iloisesta Leskestä

**Akseli Vuorisola, Baritoni**
3085F Katinka
Alaska
3117F Hoo Hii O Hei
Sorjosen Ryyppyreisu

**Matti Jurva, Baritoni**
3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

**Hannes Saari**
3122F Muisto
Armahani
3115F Kesävirkistystä
Armas Vanhaksi Jo Käyn
3109F Priki Efrosiina, I osa
Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen Julia
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Orjan Kevät
Korven Rantajille
3078F Vanha Madrid
Koster Valssi
3072F Sinikellot
Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu
Meripojan Tervehdys
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka
3076F Viivin Jenkka
Pois sormet

**Aino Saari**
3075F Soita Mustalainen
Soita
Kuutamo Yö
3071F Venäläinen Kehtolaulu
Babette
3044F Mustalaisruhtinatar
Inga Pieni
3039F Sorakumpujen Vaina.jille
Tehtaassa

**Jennie Anderson, Soprano**
3120F Soita Somer, Helkä
Hiekka
Etsiessä

**Väinö Sola, Tenori**
3100F Sinä Sanoit
Hyvästi
3097F Kaunihin Keijukainen
Sotamiehen Laulu
3022F Sain Paljon Luo.alta
Ma Armahain
Heilillein Ma Laulelen

**Otto Pyykkönen, Tenori**
3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu
Pojat Kun Raitilla Laulelee
3008F Syystunnelma — Kuula Yks' Lauantai-ilta
3004F Laivapoikain Laulu
Yks Haamu Selso
Marjanan Ovella
3002F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä
3006F Kesä-illalla
Tuomet Valkeina
Kukkii
3002F Aamulaulu
Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi
Se Oolannin Sota

**Martti Similä, Baritoni**
3054F Sepän Sälli
Jos Kaikki Suomen Järvet
3048F Merimiehen Hyvästijättö
Aamutunnelma
3041F Härmän Pojat
Marjalunnin Jussi
3038F Hallin Janne
Ostron Tyttö

**Tom Vehkaoja, Baritoni**
3136 Minä Olen Härmän Kankahanpiäistä
Niin Kauan Mi.ä
Tramppaan
3112F Nuor Valmoni Sai
Polkasen
Hovospaimen Hää.matka
3124F Kasakan Laulu
Sotilaan Laulu

**Jallu Honkanen**
3129F Mirri Sairastaa, ja Tiu, Tau, Tiihi
Mamman Oma Matti, ja Satu Vuoresta

**Hilja Vilonen, Soprano**
3087F Vanha Sanna
Kaipaava

**Ida Lovarti, Mezzosoprano**
3063F Antti Tanssitti Mua
Paimen Poika

**S. Muotonen, Soprano**
3001F Kevätlaulu
Äiti, Äiti Älä Soimaa

**Muhoksen Janne**
3024F Juomalaulu
Merimies Rakkautta

**Adolf Hovi, Tenori**
3105F Suruhan Se Sorti
Nuoren Pojan
Valtion Varsalla, Marssi
3103F Inarin Järvi
Milloin Raukka Onnen Saan?
3056F Vappulaulu
Orjan Kevät

**Walfrid Lehto, Tenori**
3042F Aikoja Entisiä
Heilini Soitteli

**Juho Koskela, Tenori**
E9032Orpopojan Valssi
Kalle Aaltonen

**Otto Laurinen, Baritoni**
3091F Minun Enkelini
Sireenien Kukkiessa

**New Yorkin Laulumiehet**
3119 Karjalainen Marssi
Kullan Ylistys

**Willy Larsen, Harmonikka**
3027F Rakkauden kaiho valssi
Suomen polkka
3110F Muistoja Pohjolasta
Muistoja Synninlaskosta, Willy Larsen
3092F Elokuun Kuutamo, Valssi
Säk'järven Polkka
3035F Evelina Polkka
Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise
Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä, Polkka
3021F Yksin, Valssi
Heilani Kanssa, Polkka
3020F Taikayö
Pohjalaispolkka,
3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka
Tyttöjen vienti
3015F Kaipuu Valssi
Kerenski

**Elmer Ronka, Orkesteri**
3125F Unkarilainen Tanssi No. 5
"Venäläinen Fantasia"

**Finnish All Star Trio**
3116F Ruusujen Tuoksu
Ma Sua Auttaa Tahdon

**Jahri, Harmonikka soolo**
3113 Sotilaan Tanssi
Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi
Barrikaadeille, marssi
3038F Yli Aaltojen, valssi
Tonavan Aallot, valssi
3011F Kulkurin Masurkka
Vapaa Venäjä

**Lauri Herranen, Harmonikka soolo**
3070F Klarinetti Polkka
Muistojen Valssi
3053F Salon Ruusu, masurkka
Keskiyön Valssi
3051F Laurin Sotilsi
Katkenneet Kielet, vals

**Matti Söderlund, Harmonikka**
3133F Aamurusko, sotilsi
Parnati-marssi
3107F Punkaharju, Valssi
Lappeenrannan Rakuuna Polkka

**Harmonikka kvartetti**
3028F Kaiho, Valssi
Vihuri, Polkka

**Viola Turpeinen ja J. Rosendahl Harmonikka ja Viulu**
3077F Kulkurin Serenaadi
Vanhanmaan Sotilsi
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

**Stein Ostman Orkesteri**
3130F Elokuun Kuutamo, Valssi
Kesä Ilta
3104F Honolulun Kuutamo, Valssi
Merenneito, Sotilsi
3099F Aamuinen Koi!
Hawaijan Yö, Valssi
3093F Taika Yö Laulu
Mustalaisen Kaipaus
3095F Suru, Valssi
Moskova, Marssi

**S. Sosialisti Orkesteri**

# Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen sitaan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

## SUDBURY, ONT.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Tilaukset haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

## TIMMINS, ONT.

TIMMS HOOKER and DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P

## PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vinermere Ave., Port Arthur, Ont.

## MONTREAL, QUE.

RAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lakiasioita, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja, käännöstöitä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 926 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336, Montreal, P. Q.

## TORONTO, ONT.

MYYTÄVÄNÄ: PAIKKAKUNNALta poismuuton takia myydään 10 ruuman ruuminkihaussin kalusto. Vuokra $25 kuukaudelta. Hinnasta sovitaan ostajan kanssa. S. ja N. Wainio, 222 Richmond St. W., Toronto 2, Ont. (175

## FORT WILLIAM,

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

KELLOSEPPÄ

**A. Heiskanen**

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

## East Windsorin Sauna

auki joka keskiviikko, torstai ja perjantaina kello 1—11 j.p.p. Lauantaina 12—12 j.p.p.

**John Mekkonen**

Puhelin Burnside 1831 J. 255 Cadillac St., Windsor, Ont.

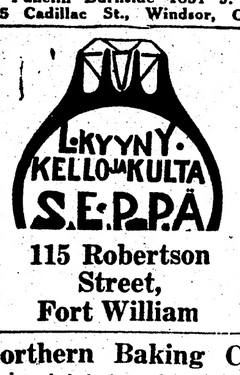


**115 Robertson Street, Fort William**

## Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031

Box 1613, Sudbury, Ont.

## COOPER & BRODIE

Lakimiehet sekä asioitsijat

HURON CHAMBERS

SUDBURY ONTARIO

## TILATKAA LASTEN KIRJOJA VAPAUDESTA

Nyt kun englanninkieliset koulut lakkaavat taas toiminnasta, niin alkavat kesäkoulut kymmenillä eri paikkakunnilla toimintansa. Näille kesäkouluille on ajoissa hankittava kunnollisia, luokkahenkisiä oppikirjoja. Vapauden kirjakaupassa on kaksi sellaista kirjaa jotka on toimitettu erikoisesti näitä kesäkouluja silmällä pitäen.

Lasten kirja (toinen painos), kovissa kansissa, hinta ....$1.00
Kesäkoulujen lukemisto, hinta ..... .15
Lasten aapinen, sid., hinta ..... .55

**VAPAUDEN KIRJAKAUPPA**

Box 69, Sudbury, Ont.

## Toronto Workers Co-Operative Bakery

(TORONTON TYÖVÄEN OSUUSLEIPOMO)

448 QUEEN ST W. — PUHELIN TRINITY 2806 — TORONTO, ONT.

Tarjoaa kuluttajilleen kaikkea konditori ja leipomoalaan kuuluvia tuotteita. — Hää-, syntymäpäivä- ja nimipäivä-kaakut tehdään aistikkaasti. Tilaukset tehtävä päivää ennen. — Jos ajurimme eivät vielä ole käyneet teillä, niin soittakaa liikkeeseen. (TP

OSUUSLIIKE.

# Sudbury

## Pioneerikursseille aikoville

on kokoonnuttava Liberty-haalille kello 10 ensi maanantaiaamuna, josta lähdetään joukolla leiripaikalle Long Lakelle.

### OSASTO NO. 16:sta KOKOUSTA

tänä iltana ei saa kukaan unohtaa.

### TYÖLÄISTEN KANSAINVÄLISET VAALIJUHLAT

on pidettävä mielessä. Ne alkavat sunnuntaina kello 11 ap. Black Lakella.

Juhlakomitean jäseniä pyydetään kokoontumaan perjantai-iltana klo 7 vaalitoimistoon, huoneeseen 208, Huron Chambers, 22 Elm Street East. On joitakin pikkuseikkoja, joista on vielä päätettävä.

### SUOM. JÄRJ. OSASTON KOKOUS

pidetään tänä iltana kello 8. Tilintarkastajat erikoisesti pyytää huomauttaa, että jäsenien olisi tärkeiden seikkojen vuoksi saavuttava kokoukseen oikein suurilukuisesti.

### KAKSI VUOTTA SHEKKIEN VÄÄRENNYKSESTÄ

Frank McIntyre ja Eli Raopel olivat olleet päätekijöinä shekkien väärennystoimessa. Yrittyessään muuttaa 54 dollarin arvoista shekkiä rahaksi muutamassa täkäläisessä kaupassa, alkoi kauppias epäilemään shekkien luotettavuutta, kutsuen poliisin, jolloin molemmat miehet, sekä apurina ollut Maurice Belair joutuivat pidätetyiksi. Oikeudessa tunnustivat kaikki syyllisyytensä tullen McIntyre ja Raopel tuomituiksi kahdeksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneeseen. Tuomion raskauteen vaikutti se seikka, että molemmat olivat useita kertoja ennemminkin olleet lain kanssa vastatusten. Belair sai kolmen kuukauden linnatuomion ja kolme kuukautta ehdollista.

### LYSTI MAKSAA

Victor Brand ja John Purola olivat hääräilleet 'viinijukin" kanssa Trout Laken tien varressa, kun poliisiauto sattui paikalle. Syytettyjen täytyi tunnustaa ryypänneensä yleisellä paikalla, tullen 10 dollarin sakko ja kulut rangaistukseksi. Saman määrän maksoivat Nick Pisala ja A. Pakki juopumuksesta.

### KAIVOSONNETTOMUUDEN UHRIEN HAUTAUS

Eilen kello viiden aikaan iltapäivällä haudattiin Jack Rytkönen, Frood kaivannossa sattuneen onnettomuuden uhri Jacksonin hautaustoimistosta. Tänään kello 4 ip. saatetaan toinen surmansa saaneista, Matti Niemonen (käytti nimeä Niemi) maan poveen samasta paikasta.

Niemonen oli noin 30 vuoden ikäinen ja jäi häneltä vaimo ja lapsi Suomeen.

### KAUPUNGIN LASKUJEN MAKSUPÄIVÄÄ MUUTETTU

Näihin asti on kaupungin valoja voimalaskuista myönnetty alennus jäänyt kuluttajien hyväksi, kun laskut on maksettu viimeistään 16:sta päivänä joka toinen kuukausi. Näinä viimeisinä maksupäivinä on kaupungintalolla tavallisesti vallinnut niin suuri tungos, että kaupunginvaltuusto tämän välttämiseksi on jakanut kaupungin neljään alueeseen, joille lankeaa viimeiset maksupäivät elok. 10 ja 25 ja syyskuun 10 ja 25. järjestyksessä, yksi alue kerrallaan, ja niin edelleen joka toinen kuukausi.

### SEURAAVILLE HENKILÖILLE ON KIRJEITÄ VAPAUDEN KONTTORISSA

Aberg Kalle, Anderson V. E., Alapelto Aane, Aijala Martta, Aldanen Toivo.

Bjorkman W.

Filpus Edwart 2.

Honganen Hilda, Hampa E., Harju Hannes, Honkimaa Lauri, Heikkinen Elli, Huhtamäki Ivar, Hamberg Sylvester, Hylkinen Väinö, Honkanen Hilda, Harsu Aane, Herlevi Heima, Heinonen Aini, Hartikainen Mina.

Impola Niilo.

Järvelä Kalle, Järvi Anni, Johnson Väinö, Jokinen Yrjö, Jaakkola Ivar, Jalonen Fanny.

Kangas Sylvia, Keranen John 2, Ketola Joeli, Kallio Kalle, Kuismi Pekka, Koski Lauri, Koivuranta Walter, Ketonen Hj., Kangas Antti, Kangas Irja, Keskinen Elna, Korte Arvo, Kopala Frank 2, Kujala John, Koski Kalle, Kumpulainen Matti, Korpela John, Kuokkanen John, Katila Felix, Korhonen Tuomas, Kekki John, Kohtala Urho, Katajamäki Ilmari, Korpi Lempi.

Linkman Amalia, Lassila E., Lahti Väinö, Lahti Ida, Lindroos Hilja 2, Lindhal Nestor, Lilhöög Elma, Lahtinen Armas, Lungren Valpus, Lahteenmäki Arvo, Luoma Ilmari, Laakso Leonard.

Mäkiniemi Eino, Mäkelä Kustaa 2, Muhonen Kalle, Mäki Eino 2, Muinonen O., Mäkiranta Algdee, Mäkikangas Adam, Mäkelä Kalle, Mäkelä Herman, Myllyaho Eeli, Manner Bertha, Manner Arvi, Metsälä Aili, Miettinen A. J.

Nokelainen John, Nevala Walter, Nissinen Paavo, Niemi Antti, Nortunen Yrjö, Norman Aili, Nurmi Niilo.

Ohman A.

Pesonen Elvi, Pyykkönen Eino, Pennala Olavi 2, Penttilä Nick.

Riuttanen Samuli (palautettu), Rekiki Eino (palautettu), Rytkönen Elli, Rantala Santeri, Rönholm Alberta, Rajakangas Väinö, Ristola Simo.

Syrjänen Hj., Suksi Sami, Soini Emil, Salo Wilho, Seppälä Aino, Soderlund Victor, Saari Jalmari, Salola Edvin 2, Suomela Arvo, Sepp A.

Takanen John, Tenhunen Kalle 2, Toivonen Helga.

Vaisman Kusti, Vellonen Edward, Vilkki Helga, Viklund Hilma, Wilmi Lauri, Wesslin Paavo 2, Weckstrom Gunnar.

Olkaa hyvä ja käykää hakemassa kirjeenne tai lähettäkää osoitteenne niin voimme kääntää ne teille.

### JOKAINEN VAALIKOKOUKSEEN TÄNÄ ILTANA

Kommunistipuolueen vaaliryntäyksen viimeinen ulkoilmakokous Sudburyssa toimeenpannana tänä iltana kello 8 Station- ja Greykatujen kulmassa lähellä C. P. R.-asemaa. Puhujia tulee olemaan englanninkielen ohella myös suomen- ja ukrainankielilläkin.

Jokainen tähän tilaisuuteen!

## Long Lakella vaalikokous huomenna.

Kommunistisen vaaliryntäyksen yhteydessä toimeenpannaan huomen, lauantai-iltana, Long Laken haalilla puhetilaisuus, jonne kaikkia long lakelaisia kehotetaan saapumaan. Tilaisuus alkaa kello 8, puhujana esiintyen puolueen ehdokas toveri A. T. Hill.

## Toilauksia maailmalta

Isäntä: — Olipa lystiä, että tulit tänne minuakin katsomaan. Nyt saamme haastella yhtä ja toista illan kuluksi, koska ulkona ei enää voi mitään tehdä. Siellä on niin pimeä. — Ethän pane pahaksi, jos sammutan kynttilän, voimmehan pimeässäkin keskustella, ja samalla säästyy vähät tavaramme.

Naapuri: — Niin oikein, mitä siltä turhasta kuluttamisesta? Minä myös lasken.... (alkaa riisuutua).

Isäntä (hätäisesti ja pahempaa tavistaen:) — Mitä nyt.... älä hemmetissä....

Naapuri: — Älä ole milläsikään: minä vain riisun vaatteet päältäni ja istun paljaana. Käyhän se päinsä näin pimeässä ja voimme vähän säästää housujamme.

---

84-vuotias ukko meni 18-vuotiaan sydämenvalittunsa kanssa kirkkoon. Alttarilla sanoi pappi:

— Kastemalja on kirkon toisessa päässä.

— Mitä minä sillä teen, ihmetteli ukko.

— Ah, pyydän anteeksi, luulin teidän tuoneen tämän lapsen kastettavaksi.

## Halutaan tietää

Herman Kuusinen ilmoita osoitteesi. (176

Ivar Kitunen,
1334 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

## Hiuksen Lähtö

Resehti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää pääkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.

Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

# Kesäjuhlat

—— toimeenpanee ——

L. & A. W. I. Union Kivikosken ja Tarmolan osastot

**S. J. Tarmolan os. haalilla elok. 2 ja 3 p.**

Juhlat alkaa lauantaina elok. 2 pnä kello 9 illalla

YLEISELLÄ TANSSILLA

Sunnuntaina

**ULKOILMAJUHLAT**

Alkaa kello 12 päivällä. — Ohjelmassa urheilu- y.m. kilpailuja.

**Sunnuntai-iltana kello 9 jatketaan juhlaa taasen haalissa**

Ohjelmassa juhlapuhe, näytöskappale

**"RYKMENTIN KOMENTAJA"**

Runonlausunta- ja puhekilpailu y.m. Lopuksi tanssia.

Sisäänpääsy lauantai-iltana 25c, juhlamerkit sunnuntaina 25c.

HYVÄ RAVINTOLA KOKO AJAN — TERVETULOA!

Juhlakomitea.

## ILMOTUS

Matti Niemonen, joka kuoli tapaturmaisesti Frood kaivannossa heinäk. 22 p., kotoisin Kinnulasta, Vaasan l., syntynyt 1902, tullut Canadaan 1927. Jos hänellä on sukulaisia tai tuttavia tässä maassa voivat he kääntyä allekirjoittaneen puoleen saadakseen seikkaperäisempiä tietoja vainajasta. L. Erikson, 189 Pine St., Sudbury, Ont.

## Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaiser maalausinsonnusliikkeen edustajan Canadan postiosoite on: Box 393 Port Arthur, Ont. ja Box 736, Sudbury, Ont. (T-P)

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA miehille, naisille ja perheille saatavana

Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.

Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

## MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON

78 Edmond Lane

SUDBURY ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

## F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

**Phone 157**

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

## Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala

Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.

TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA
49—3rd Ave., Timmins, Ont.

## Sappitauti

on viime vuosina syystä tai toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen pääsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sappi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin— P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis. —Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

Sulettuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

## F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm Street Sudbury, Ont.

J. A. PIRNEKSEN
## RÄÄTÄLINLIIKE

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

## Olen avannut uuden Ruokailuliikkeen

374 Bessie Avenue, Sudbury

Kahvia aina sataavana. Ruokaa aterioittain tai päivittäin. Käykäpä tutustumassa.

**Kusti Mäki**

## HUOM.!

455 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Sairauden tähden uhraan taloni, 10 huonetta ja kylpyhuone, hyvin rakennettu, tiili päällystän kanssa. Hinta $7500.00. Lähemmin:

455 Bessie Street, Sudbury, Ont.

## MYYTÄVÄNÄ

22 huoneen apartment-talo $8,500.00, $2000 käteen ja loppu 10 vuoden ajalla, $75.00 kk. Talo tuottaa $125.00 vuokraa kuukausittain, joten taloa maksaessa saatte $50.00 kk. itsellenne. Tätä kannattaa tulla katsomaan. — Lotti Eva kadulla, lähellä Froodin tietä $350. Lotti Jean kadulla, lähellä Froodin tietä $300. 4 huoneen talo, vesi ja valot $1750. Kirjoittakaa: Box 1486 tai soittakaa 561 jälkeen klo 6 ip. Sudbury, Ont. (175

## Farmi myytävänä

P. A. D. rautatien varrella, 2½ mailia rautatiestä ja autolinjasta. Kauniilla paikalla joen rannalla. Käsittää 159½ eekkeriä, josta 22 eekkeriä valmista peltoa, 85 eekkeriä kasvavaa mäntymetsää ja loput helppoa puhdistaa. Maa on kivetöntä savimullan maata. Rakennukset, 3 huoneinen kämppä, navetta ja perunakellari. Myydään halvalla. Lähempiä tietoja hinnasta y.m. antaa:

**S. Sillanpää,**
143 S. Algoma St.,
Port Arthur, Ont.

## Vuokrattavana

Kaksi huonetta vuokrataan pienelle perheelle.

255 College Street, Sudbury, Ont.

## HEI POJAT!

Kun tulette Hearstiin, niin käykää katsomassa Wälkkilän poikaa, niin saatte purasta ja petin.

**Walde Wälkkilä,**
Box 80, Hearst, Ont.

## Onko Terveytenne Kehno?

Monet ihmiset kulkevat elämän läpi vain puolittain kunnossa. Heidän hermosto- ja lihasjärjestelmiltään puuttuu terveellinen voima ja lujuus, heidän unensa ei ole levollinen eikä virkistävä, heillä on huono ruokahalu ja häiriöitä ruansulatuksessa, heitä vaivaa umpitauti, munuais- ja maksaärtyisyys, painonmenetys tai muut voimaariistävät kärsimykset.

Nuga-Tone on vertojavetämättömän hyvää sellaisiin uuvuttaviin, sydäntämurtaviin tilanteisiin. Se hellävaroen poistaa myrkyllisen liika-aineen ruumiista, vahvistaa ja säännöstelee vatsan ja suoliston ja voittaa umpitaudin. Se parantaa veren laadun, jakaa uutta voimaa ja enerkiaa heikontuneille hermoille, lihaksille ja elimille, houkuttelee levollisen unen, ja tuo takaisin elämänhalun ja virkeyden.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos ei rohdoskauppiaallanne sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveyttä

## Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

**GERALD A. FOOT**

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

# Heinäkuun ALENNUSMYYN

## Tilaisuus, jota tuhannet ovat odottaneet

**Koko kaupassamme oleva varasto on suuresti ale tu tavallisista alhaisista hinnoistamme**

Ennenkuin ostatte kesätarpeitanne, se on t hyöty, jos käytte kaupassamme tämän kauan o tun myynnin aikana, joka alkaa

**Lauantaina heinäkuun 26 päivänä**

Entisellä Geo. Esperin paikalla, 96 Elm St. East

500 naisten leninkiä myydään $2.79 ylös

Kaikki lasten vaa sekä kenkätavarat

**Suuresti alennettu**

**Älkää unohtako käydä meidän uudessa n ten osastossamme toisella lattialla**

**SUURI VALIKOIMA**

**Alhaisemmat hinnat koko kauppamme histori**

**Muistakaa että myynti alkaa lauantaina heinäk. 26**

Entisellä Geo. Esperin paikalla, 96 Elm St. East

# S. DAHER

96 ELM ST. EAST SUDBURY, O

## Passin Autokorjaamo

Otamme vastaan kaikkea autoalaan kuuluvaa työtä.

**2678 Danforth Ave.**
TORONTO
Domestic gasoliiniaseman yhteydessä
Puhelin Grover 0122

## Tohtori H. Koljonen

Box 1176 Sudbury, Ont.

Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

## Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ

Puhelin 844 — Box 524

71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

## A. NIEMI,

Tähtikaupan yläkerrassa

Tel. 499 — Box 2034 — Sudbury

Valokuvaustyötä kaikesta lajista. Suurennuksia ja raamia.

# TILAUKSIA TYÖVÄENLE

—— VÄLITTAA ——

VAPAUDEN KONTTOR

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaik työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltu taa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja toriimme maksun seuratessa mukana.

**Välitämme tilauksia seuraaville työväenle**

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.0
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .....
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. T vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa gossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta .....
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lasten cagossa. Tilaushinta vuosikerralta .....
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulk ronto, Ont., ..... 25 s. kp
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu .....
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.0
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00,
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.0
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.0
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.0
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, .....vuosik. $3.0
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.0
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmest Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta .....
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmes sagossa. Tilaushinta vuosikerralta .....
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat $2.00, puoli vuotta .....
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, vk. $12.00, puoli vuotta .....
ITA JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmest kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00,
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Ker sa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa ...
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsin
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. .....
PUNANEN KARJALA, Petrozovodsh, Russia; 6 ke kossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. .....
VAPAUS, Leningrad, 6 kertaa viikossa 1vk. $6.0
REVONTULET, Oulu vuosik. .....
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. .....
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00,
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ..... ....1 vk. $6.0
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk puoli vuosikertaa .....
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75,
VIESTI, teoreettistieteellinen kuukausilehti, 1 vk ½ vk. .....
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arth yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk.
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin e nen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vi puoli vuosikertaa .....
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kuukaudessa, 1 vuosik. .....

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille pa kaksan mukaan.

**VAPAUS,** Box 69, Sudbu

## Miesten pukuja korjataan ja prässätään

SALO,
353 Mable Ave., toinen kerros, Sudbury, Ont.

## VUOKRAT

Kolme huonetta kerrassa.

Puhelin 2

(174 280 Eyre St., Su